༄༅། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འོད་ཟེར་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་།

ལོ་རིམ་བཞི་པའི་ཡན་ལག་སློབ་ཚན།

༄༅། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འོད་ཟེར་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

རྩ་བ་མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ།

འགྲེལ་པ་མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ།

རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་མགོན་པོ།

རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་རྒྱལ་སྲས་ཀུན་གྱི་དོག །བྱམས་ཆེན་སྨིན་གྱིས་ཆོས་དབྱིངས་ཡོངས་འགེངས་ཤིང་།།
རྨད་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འཆང་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །མགོན་པོ་བྱམས་པ་མཆོག་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་པས་སོ།།

༄༅། །སྔ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱིས་སྒྲིག་སྦྱོར་བྱས།

Published by:*NRCS*

Ngagyur Rigzod Computer Section

Contact Address:

Ngagyur Nyingma Institute (NNI)
(Higher Buddhist Studies & Research Center)
P.O. Bylakuppe 571104 Mysuru District,
Karnataka State, South India

Ngagyur Rigzod Computer Section (NRCS)

(NNI) Library

website: https://nni.bt

NGAGYUR NYINGMA INSTITUTE
(Higher Buddhist Studies and Research Center)
unit of: Penor Rinpoche Charity Foundation
Estd: 1978 by H.H. Penor Rinpoche

Ref: NNI/2025/06

Date: 26th of February, 2026

༄༅། །དེ་ཡང་༧སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་པདྨ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་ཀྱི་འོ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་གི་ཡན་ལག་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གོ་སྒྲིག་འོག བསྟན་པ་ལ་ལྷག་བསམ་དང་རིག་གཞུང་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཆེ་བའི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དེང་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པར། རང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་གཞིར་བཟུང་། རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་པའི་མཐོ་སློབ་འདིའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་མཐའ་དག་དེབ་གཟུགས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་གཞན་ཡང་རྒྱབ་ཆོས་འགྲེལ་ཆེན་གལ་ཆེ་ཁག་བཅས་ལ་ **E-book** ཐོག་ནས་གཟིགས་ཐུབ་པ་བཟོས་ཡོད། དེའི་ནང་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་དང་དཀར་ཆག་ལ་མཐེབ་གནོན་ཙམ་གྱིས་ཐད་ཀར་ཀྱི་ནང་དོན་ཡོངས་སུ་འཆར་བའི་འཕྲུལ་དེབ་ཅིག་འགྲེམས་སྤེལ་བགྱིས་པ་ལགས་ན། རྣམ་དཀར་འདིའི་མཐུས་མཉམ་མེད་དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། ཡང་སྒོས་སུ་ཁྱད་ཆོས་ཆེ་བ་དྲུག་ལྡན་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་དེ་ཉིད། རྒྱལ་ཁམས་མཐའ་དབུས་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་གནས་ཏེ་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྨན་པའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རྒྱུན་ལས་ཡིག་ཚང་ནས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༦ ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༦ ཉིན།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྣ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་སློབ་ཚན་
འཕྲུལ་དེབ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཁར་པ། ལོ་རིམ་དགུ་པ།

ངག་དབང་འཇིགས་མེད་གུ་རུང་། ལོ་རིམ་དགུ་པ།

ཐོགས་མེད་བློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།

བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། ལོ་རིམ་བརྒྱད་པ།

འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ལོ་རིམ་བདུན་པ།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤྱ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྐྱི་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི།

འགན་འཛིན།

སློབ་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྡོ་རྗེ་བསམ་རྡོ་པ།

ལས་རོགས།

ཟླ་བ་བསྟན་འཛིན་ཕར་པ།

ངག་དབང་འཇིགས་མེད་ཀུ་རུང་།

རིག་འཛིན་ཟླ་མ། བསོད་ནམས་ཏ་དམག

བསོད་ནམས་ཕུན་ཚོགས། རིག་འཛིན།

ཟློ་བཟང་བསྟན་འཛིན། རིགས་ཚོགས།

ཐོགས་མེད་ཟློ་གྲོས་རོ་ཀ་ཡ། པདྨ་ཚེ་དབང་།

འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེ། ཚེ་དབང་མགོན་པོ།

སྐལ་བཟང་ལྷག་པ། ཕུར་པ་ཚེ་རིང་།

ཀརྨ་ཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། ཚེ་དབང་རྒྱ་མཚོ།

གླེང་བརྗོད།

རང་ཉིད་ཙམ་མ་ཟད་འགྲོ་བ་སྤྱི་ཡི་འཕྲལ་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན། དེ་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་རྣལ་མ་ཞིག་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་ཚད་མའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གནང་དགོས་རྒྱུ་ནི་དཔྱོད་ལྡན་ཀུན་གྱི་དགོངས་མངའ་ལྟར་ལགས། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་"སྐྱབས་རྗེ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་སྤྱིའི་བདེ་རྩར་དམིགས་ཏེ་དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མས་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་བཤད་གྲྭ་ཆེན་མོ། སྔ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་མདོ་སྔགས་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་གླིང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཞིང་། བཤད་གྲྭ་འདིའི་སློབ་ཚན་དུ་ཐུན་མོང་མིང་ཚིག་ཀུན་གྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པ་བརྡ་སྤྲོད་རིག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐུན་མིན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་

དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། དེའི་དགོངས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བ་རྒྱན་དྲུག་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་དང་། བསིལ་ལྡན་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཕྱི་མོ་དཔལ་གསང་ཆེན་སྔ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་རོང་ཀློང་རྣམ་གཉིས། འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ་གཙོས་རིག་འཛིན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འཆོས་སྐྱོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས། དེང་དུས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མཐུན་པར་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ལྟར་སྔར་ནས་དཔེ་རིང་ཐོག་པར་སྐྲུན་ཞུས་ཟིན་ཀྱང་། དགེ་སློབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་ཚན་རྣམས་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་འགྲེམས་གནང་ཐུབ་ཆེ་དགེ་མཚན་ཆེ་ཚུལ་དགོངས་འཆར་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་ལྟར་རྒྱུན་ལས་ལྷན་རྒྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དགོས་རྒྱུའི་བཀའ་ཕེབས་གཤིས། ད་ལམ་དེད་ཅག་སྔ་འགྱུར་རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་གྱི་ལས་མི་ཐུན་མོང་ནས་ལས་རིམ་འདིའི་ཁུར་བླངས་ཏེ་སློབ་ཚན་དུ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རིགས་ཞུ་དག

དང་འབྲེལ། གཞུང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད་དཀར་ཆག་སོགས་སྦྱར་
མ་འཕྱོད་པ་རྣམས་གསར་དུ་བཙུག་སྟེ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་པར་
སྐྲུན་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གྲུས་པ་རྣམས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆུ་ཚད་
དམའ་བ་དང་། ཉམས་མྱོང་གི་དྲོད་ཚད་ནར་མ་སོན་སྐབས་ནོར་
འཁྲུལ་ཅི་རིགས་ཡོད་སྲིད་པས་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྡན་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་
བཅས་པའི་སྤྱན་སྔར་བཤགས་སྡོམ་དང་གཟུར་གནས་གཟིགས་པ་
པོ་ཡོངས་ལའང་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་ལགས། ལས་རིམ་འདིའི་ཐོག་
མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བརྟོན་པ་རྒྱུན་སྐྱོང་བྱས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་
དགེ་རྩ་ཅི་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་
འབྱོར་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་ལ་རྟག་ཏུ་འཚོ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་༸སྐྱབས་རྗེ་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་གྲུབ་དབང་ཡིད་བཞིན་
ནོར་བུའི་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཆོད་སྤྲིན་དུ་
འགྱུར་བའི་སྨོན་འདུན་དང་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྒྱུ་འགྱུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་རིག་མཛོད་རྩེས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས།

དཔེ་བསྡུར་གསལ་བཤད།

དེ་ལ་འདིར་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འོད་ཟེར་ཕྲེང་བ་འདི་ཉིད་པར་ཐེངས་བཞི་པའི་སྐབས་ཞུ་སྒྲིག་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐོར་གསལ་བཤད་མདོ་ཙམ་གླེང་ན།

༡༽དེ་ཡང་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འོད་ཟེར་ཕྲེང་བ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་པོད་ཨང་ **(W5062)** དང་། **(W3CN21303)** འདི་གཉིས་ནང་བཞུགས་པའི་སྡེ་དགེ་པར་མ་དེ་ཉིད་མ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གཞི་བཟུང་སྟེ། པར་མ་གཞན་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་ཀྱི་པོད་ཨང་ **(W2DB16631)** ཐོག་ཡོད་པའི་པར་མ་དང་ཕན་ཚུན་ཞིབ་ཚགས་ཀྱིས་དཔེ་སྡུར་ཞུས་ཡོད།

༢༽དེ་ཡང་གཞུང་དཀྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་བར་མཚམས་སུ་བཀོད་པའི་རྩ་བའི་ཚིག་དེ་མ་ཕྱི་གཙོ་བོ་སྡེ་དགེ་པར་མ་གཞིར་བཟུང་ནས། པེ་

ཅིན་དང་སྣར་ཐར་པར་མ་གཉིས་དང་དཔེ་སྤྱར་ཅི་ནུས་བྱས་ཡོད་ཅིང་།

༣ ༽པར་མ་དེ་རྣམས་སུ་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་ནང་དོགས་གནས་ཅན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཞབས་མཆན་ **(Footnote)** དུ་གཞུག་རྟགས་༼ ༽ནང་བཀོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། དཔེ་རིང་གི་ཤོག་ཨང་ཡིག་ཕྲེང་དང་བཅས་གསལ་པོར་བཀོད་ནས་ཤོག་ངོས་མདུན་རྒྱབ་མཚོན་བྱེད་དུ་ཀ་ཁ་བཀོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལྟར་བཅོས་ནང་གཞུང་དཀྱུས་སུ་བསྲེས་ལྷད་གང་ཡང་ཤོར་བཅུག་མེད།

༤༽ གཞན་ཡང་། ཐོས་བསམ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཟབ་པའི་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གཟིགས་བདེར་དམིགས་ཏེ་གཞུང་གི་ཚན་པ་དང་། ལུང་ཚིག་དང་། ས་བཅད་རྣམས་ལེ་ཚན་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་ལྟར་བསྒྲིགས་པ་དང་། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ནོར་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དག་

བཅོས་ཞུས་ཡོད། ས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ནོར་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དག་བཅོས་ཞུས་ཡོད། སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲོས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིག་ནོར་རྣམས་བོད་རྒྱ་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོར་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དག་བཅོས་ཞུས་ཡོད།

ཞུ་དོན།

རྩོམ་སྒྲིག་པའི་ངོས་ནས་ཞུ་དག་དང་སྒྲིག་སྒྲོར་གྱི་ཐད་ནོར་འཁྲུལ་འབྱུང་ངེས་པས། མཁྱེན་དཔྱོད་ཡངས་པའི་རྒྱ་ཆེའི་ཀློག་པ་པོ་རྣམས་ལ་དགོངས་སེལ་ཞུ་བ་དང་འབྲེལ། སླད་ཀྱི་ཆར་ཁྱེད་རྣམ་པས་གཤམ་འཕོད་འབྲེལ་མཐུད་ཁ་བྱང་ཐོག་ཡོ་བསྲང་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལྷུག་པོར་སྩལ་གནང་ཡོང་བའི་རེ་སྐུལ་བཅས།

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལོའི་སྤུ་འགྲུར་མཐོ་སློབ་ཆེན་མོའི་
རིག་མཛོད་རྩིས་འཕྲུལ་སྡེ་ཚན་ནས།

E-mail: rigzodc2025@gmail.com

NRCS

སློག་པ་པོར་ཞུ་རྒྱ།

མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་རྣམ་ཐར་དུ།[1] "ཐ་ན་དཔེ་ཆའི་ས་བཅད་དང་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཚོན་རྟགས་འདེབས་སྟངས་ཚུན་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོལ་གཏོད་ཡོད་པ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ས་བཅད་སྣག་ལ་རྩ་བ་སེར། །ལུང་ཁུངས་དམར་ལ་ལུང་འདྲེན་ལི། །ཕྱི་རྒོལ་སྔོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ལྗང་། །འདི་དག་ནན་གྱིས་ལག་ལེན་གཅེས། །"ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་ཆེ་བའི་སློག་པ་པོས་ཚོན་བྱུག་སྟངས་ཙམ་ལ་གཟིགས་ནས་ཀྱང་རྩ་བ་དང་ས་བཅད། ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འདྲེན་སོགས་རྟོགས་སླ་ལ་འཚོལ་བདེ་བར་དམིགས་ནས། གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། རྩ་བ་དང་ས་བཅད། ལུང་ཁུངས་དང་ལུང་འདྲེན་བཅས་ལ་ཚོན་ཁྲ་བཀོད་ཡོད།

(1) རྫོགས་ཆེན་གནའ་དཔེ་གསར་སྒྲུན་ཁང་ནས་སྒྲིག་སྒྲོར་མཛད་ཅིང་། བླའི་ལྡན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་རྩ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ལོར་པར་སྐྲུན་ཞུས་པའི་མཁན་ཆེན་གཞན་དགའི་གསུང་འབུམ། པོད་དང་པོ། ཤོག་ཨང་ ༥༩ ནང་གསལ།

དཀར་ཆག

ངོས་སྦྱོར།
གླེང་བརྗོད།
དཔེ་བསྒྱུར་གསལ་བཤད།
རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མཛད་རྣམ་སྙིང་བསྡུས།

༄ དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འོད་ཟེར་ཕྲེང་བ།

༡༽ མཚན་དོན། 2
༢༽ འགྱུར་ཕྱག 3
༣༽ གཞུང་དོན། 3
  ༡༽ སློམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ། 3
  ༡༽ དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 4

དང་པོ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ།

གཅིག༽ ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ། 4

༼༡༽ ཤེས་བྱའི་ཡུལ། 4

༡༽ ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། 4

༼ཀ༽ ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད། 4

ཀ༽ ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ། 5

 ༡༽གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། 5

 ༢༽ སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། 10

 ༣༽ དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ། 13

༡༽ མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ། 13

༢༽ དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ། 14

ཁ༽ ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ། 16

 ༡༽ གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ། 16

 ༢༽དེས་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པ། 18

༼ཁ༽ རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཚན་ཉིད། 22

 ༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 22

༢) རྒྱས་པར་བཤད་པ། 23

(༡) མཚན་ཉིད། 23

(༢) མིང་གི་རྣམ་གྲངས། 25

(༣) རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན། 25

(༤) སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ། 27

༡) གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། 27

༢) བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ། 28

(༥) དེ་བཅས་དེ་མེད་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་སྒྲུབ་པ། 34

ལེའུའི་མཚན། 36

གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པའི་ལེའུ།

གཉིས། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། 37

(ཀ) སྤྱིར་བསྟན་པ། 37

(ཁ) བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 39

ཀ) ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ། 39

༡) སྒྲིབ་པ་དངོས། 39

༣༽ ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཚུལ། 40

ཁ༽ དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ། 42

༼༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 42

༼༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 43

༡༽ སྒྲིབ་བྱེད་སུམ་ཅུ། 43

༢༽ བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ། 49

༣༽ དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ། 51

ག༽ གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ། 55

༼༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 55

༼༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 55

༡༽ བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། 55

༢༽ ཕར་ཕྱིན་ལ་སྒྲིབ་པ། 57

༣༽ སའི་སྒྲིབ་པ། 59

༼ག༽ དོན་བསྡུ་བ། 66

གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ།

གསུམ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། 69
(ཀ) མདོར་བསྟན་པ། 69
(ཁ) རྒྱས་པར་བཤད་པ། 71
ཀ) མཚོན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། 71
ཁ) དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ། 72
ག) དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ། 75
(༡) བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། 75
(༢ རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། 79
(༣) ཐ་རགས་སུ་བཞག་པ། 82
༡) རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བཤད་པ། 82
༢) ཐ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ། 83
༡) དངོས། 83
༢) དེའི་དབྱེ་བ། 83
(༤) གྲགས་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ། 85
(༥) དག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། 87

(༦) བསྡུ་བ་བཤད་པ། 87
(༧) དབྱེ་བ་བཤད་པ། 89
(༨) མཁས་བྱའི་གནས་བཅུར་བཞག་པ། 92
༡) སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ། 92
༢) སྤོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ། 98
༡) གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ། 98
༢) གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བ། 99
༡) ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ། 99
༢) ཁམས་ལ་མཁས་པ། 101
༣) སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ། 102
༤) རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ། 104
༥) གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པ། 109
༦) དབང་པོ་ལ་མཁས་པ། 112
༧) དུས་ལ་མཁས་པ། 114
༨) བདེན་པ་ལ་མཁས་པ། 116
༩) ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ། 118

༡༠ ༽ འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ། 120

ལེའུའི་མཚན། 122

བཞི་པ་གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལེའུ།

གཉིས་པ། ༽ ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། 124

༼༡༽ ལམ་གྱི་ཆོས། 124

༼ཀ༽ ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་གཞག་པ། 124

ཀ༽ ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བཤད་པ། 124

ཁ༽ འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་བཤད་པ། 126

ག༽ ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་བཤད་པ། 127

༼༡༽དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། 127

༼༢༽དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 128

༡༽སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྔ། 128

༢༽གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པ། 129

ང༽སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ་བཤད་པ། 131

ཅ༽ བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ་བཤད་པ། 132

༼༡༽དངོས། 132

༼༢༽སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ། 133

ཆ༽ མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་བཤད་པ། 133

ཇ༽ སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པ། 135

༼ཁ༽གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། 138

༼ག༽བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། 139

གཉིས་པ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས། 141

༼ཀ༽གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ། 141

ཀ༽དངོས། 141

ཁ༽དེའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། 142

༼ཁ༽གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བཞག་པ། 143

གསུམ་པ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ། 147

༡༽འབྲས་བུ་ལྔ་སྦྱོར་བསྟན་པ། 147

༢༽ ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 148

ལེའུའི་མཚན། 150

ལྔ་པ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུ།

༼གཉིས༽ ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། 151

གཅིག༽མདོར་བསྟན་པ། 151

གཉིས་པ།༽རྒྱས་པར་བཤད་པ། 151

གཅིག སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ། 151

༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 151

༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 152

ཀ༽ དམ་པའི་སྒྲུབ་པ། 152

༼༡༽སྒྲུབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། 152

༼༢༽བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ། 155

༼༡༽མདོར་བསྟན། 155

༼༢༽རྒྱས་བཤད། 156

༡༽ ངོ་བོ། 156

༢༽ བྱེད་ལས། 157

ཁ༽ ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། 159

༼༡༽ མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། 159

༡༽དཔེར། 159
༢༽དེའི་བྱེད་ལས། 160
༼༢༽ རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། 161
༡༽མདོར་བསྟན། 161
༢༽རྒྱས་བཤད། 161
༡ ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ། 161
༢ ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ། 163
ག༽ རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ། 165
༼༡༽ མདོར་བསྟན་པ། 165
༼༢༽ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 166
༡༽ མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས། 166
༢༽ ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 168
༡ མདོར་བསྟན་པ། 168
༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 169
(༡) མདོར་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་བཤད་པ། 169
༡ ཇོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 169

༢ བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། .. 172

༣ གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 172

༤ མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 174

༥ ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 174

༦ ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 176

༧ དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 177

༨ དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 177

༩ ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤྲངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 178

༡༠ ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། 178

(༢) ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་དེ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ། 180

ང༽ མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ། 187

༼༡༽ བདུན་ཚན་དང་པོ། 187

༼༢༽ བདུན་ཚན་གཉིས་པ། 192

༡༽མདོར་བསྟན། 192

༢༽རྒྱས་བཤད། 193

༼ཅ༽ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ། 200

༼ཆ༽ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ། 200
གཉིས་པ། དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ། 201
གསུམ་པ། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ། 205
མཇུག་དོན། 209
༡ གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ། 209
༢ གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྨོས་པ། 209

སྒྱུར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄༅། །རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་རྣམ་ཐར་
སྙིང་བསྡུས་བཞུགས་སོ།།

༉ ཨོཾ་སྭསྟི། བྱམས་པའི་མཁའ་ལ་ཏིང་འཛིན་བྱེ་བའི་ཆུ་འཛིན་འཁྲིགས།།
དམ་པའི་ཆོས་ཆར་སྐྱེ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཞིང་ས་ལ།།
འབབ་ཅིང་ཚིམ་མཛད་གཏན་གྱི་མགོན་པོ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས།།
བདག་སོགས་འགྲོ་ལ་ཤིས་པའི་སྣང་བ་སྩོལ་དུ་གསོལ།།

དེ་ཡང་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལ་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་ཟིན་པ་དང་། ད་ལྟ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བཞིན་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་རྟོགས་བརྗོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་འགྱུར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་འཇུག་པ་

ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་ནི། ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཅིང་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཡང་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་སྔ་རོལ་སངས་རྒྱས་གསེར་འོད་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཚེ་བྱམས་པ་འདི་ཉིད་གླིང་བཞིའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་བཅས་པར་ལོ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིའི་བར་མཆོད་པ་སོགས་བྱས་སོ། །མཐར་རྒྱལ་པོས་དགེ་རྩ་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་འཐོབ་ཕྱིར་བསྔོའམ་སྨོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེས་མཁྱེན་ནས་རང་འདྲའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་བར་སྣང་ལ་སྤྲུལ་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ། ཚངས་སོགས་དམན་པའི་གནས་མ་འདོད་པར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་

ཅིག་ཅེས་གསུངས་པས་རྒྱལ་པོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཞུས་པ། ཇི་ལྟར་མགོ་གཏོང་བ་སོགས་བསྐལ་མང་སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཡང་མེད་པར། ཐེག་པ་བདེ་བ་ཕོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ལམ་བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ། དཀའ་བ་མེད་པར་ཐེག་པ་བདེ་བས་འཚང་རྒྱ་བའི་བསླབ་པ་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །རྒྱལ་པོ་དེ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོ་ཁྲིའི་བར་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཅིང་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབས་ནས་མང་ཐོས་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། །བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་བསྒྲུབས་སོ།།

ཡང་བྱམས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མདོ་འདི་ཉིད་ལས། སྔོན་འདས་པའི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་གདུགས་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདི་དགེ་སློང་བློ་གྲོས་བརྟན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། དེ་གྲོང་དུ་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་བ་ན་འདི་སྙམ་དུ་ནམ་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་ཚང་བར་བསླབ་གཞི་ལྔ་ལ་མ་བཀོད་

ཀྱི་བར་དུ་བདག་གིས་ཟན་མི་ཟའོ་སྙམ་དུ་བསམ་ནས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་
བ་ལས་ལན་རེས་འགའ་ཉི་མ་གཅིག་གིས་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་ཚང་
བར་བསླབ་གཞི་ལ་བཀོད་པའང་བྱུང་ངོ་། །ལན་འགར་གཉིས་ནས་
བདུན་གྱི་བར་གྱིས་དམ་བཅའ་རྫོགས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་པས་
ཞག་བདུན་ཟན་ཆད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་བའི་ཕྱིར་
སེམས་མི་སྐྱོ་བར་ཞག་བརྒྱད་པ་ལ་ཟན་ཟའོ། །རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟ་
བུས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བར་བསླབ་
པའི་གཞི་ལ་བཀོད་པ་སོགས་དགེ་སློང་དེའི་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་རྣམ་འཕྲུལ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་བྱམས་པར་འགྱུར་ཏེ་གྲོང་དུ་
འགྲོ་བ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱམས་པའི་ཏིང་འཛིན་ལ་སྙོམས་
པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བསྒྲགས་སོ། །སྒྲ་དེ་རིམ་བཞིན་
གནས་གཙང་ལྷའི་བར་ཐོས་ཤིང་བསྒྲགས་སོ། །དེའི་མིང་དེ་ལ་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་གདུགས་དེས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་

པར་མཛད་དེ། འདི་སྐད་དུ་དགེ་སློང་འདི་ནི་སྲིད་པར་འཕོ་ཞིང་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ་མངོན་པར་གྲགས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཚེ་ཡང་འདིའི་མིང་བྱམས་པ་ཞེས་བྱར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་འདུས་པའི་ནང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ།།

གཉིས་པ་ད་ལྟ་བའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི། མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་མཛད་པའི་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། བར་དུ་སྐྱེ་བ་མང་པོ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁྲི་ཕྲག་གཅིག་མཉེས་པར་བྱས་པའི་མཐར་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྐུའི་གོ་འཕང་བརྙེས། ད་ལྟ་དགའ་ལྡན་དུ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་བཞུགས་ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་དགའ་ལྡན་གནམ་དུ་སྐྱེ་བ་བླང་བའི་མདོ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འདི་དུས་འདི་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་དཔྱིད་ཟླ་འབྲིང་

པོའི་ཚེས་བཅོ་ལྔའི་ཉི་མ་ལ། ཡུལ་ར་ནི་ཀྲ་པ་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་བ་བ་ལི་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེ་བ་བླང་བའི་ས་ནས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ཡང་གསེར་གྱི་གཟུགས་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་བར་བཞག་ནས། དགའ་ལྡན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་པའི་ཁང་བཟང་དུ་སེངྒེའི་ཁྲི་ལ་པདྨའི་སྟེང་དུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་པས་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལྟ་བུའི་ལུས་སུ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ལ། དེའི་སྐུའི་ཚད་ནི་ཆུར་དཔག་ཚད་བཅུ་དྲུག་པ་མཚན་དཔེས་རྫོགས་པར་བརྒྱན་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་ལས་སྤྲུལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བཅས་པ་དེར་ནི་ཞིང་གཞན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོ་འཕྲུལ་བཅོ་བརྒྱད་སྟོན་ཅིང་གནས་སོ། །བྱམས་པའི་སྙིང་མཚམས་ནས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་བྱུང་བ་ལས། རིན་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ཕྲག་རབ་ཏུ་མང་པོའི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པའི་མཚན་དཔེའི་འོད་འབར་བའི་ལྷའི་བུ་མང་པོ་དག་ཉིན་མཚན་རྟག

པར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་མཐར་བྱམས་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྐྱེ་བ་བླང་བའི་མདོ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱམས་པའི་སེངྒེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་འོད་སྲུང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱ་མཐའ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གཟུང་བར་སྤྲོའམ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་པ་ན། འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་མི་རྒས་ཤིང་ཁོགས་པ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཤིང་བུ་དང་བུ་མོ་འཁོར་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་གཞན་གྱིས་གཏེར་གཏམས་ན་ཆུད་ཟ་བ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཉི་ཚེ་བའི་ཤེས་སྤྱོད་ལྡན་པ་ཟླ་བོ་མ་མཆིས་པ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་བསྒོམས་ན་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་ལ། མི་ནད་མེད་པ་ལོ་མང་འཚོ་བ་གཞོན་ནུ་འཁོར་དང་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ལ་གཏེར་གཏམས་ཏེ། སླད་འོང་བ་ན་སླར་སྟེར་བ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་འདོམས་པར་བགྱིད་ན་བསྐལ་པ་མང་པོའི་

བར་སྐྱེ་བོ་མང་པོར་ཕན་ལ་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདི་ལ་བཀའ་སྩལ་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཞུས་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚིག་དེ་ལ་ལེགས་སོ་གནང་སྟེ། ཕྱག་གཡས་བྱམས་པའི་མགོ་ལ་བཞག་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་མའི་དུས་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ་དམ་པའི་ཆོས་སྲུང་བ་དང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྐྱོབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཕྱག་བཞག་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ལན་གསུམ་གཡོས་ཤིང་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་ཅིང་། འོག་མིན་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་དུ་བྱམས་པ་ཁྱོད་སྐྱོབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་སྨྲས་སོ། །དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱམས་པས། བཅོམ་

ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཞུས་པའི་དོན་བཀའ་སྩལ་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ཡིད་ཀྱི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་མངོན་པར་བསྟོད་པ་ན། ཀུན་དགའ་བོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པའི་སྤྱོབས་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བསྔགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ནི་སྤྱོབས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚིག་གིས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ངོ་མཚར་རོ། །འདིས་ད་ལྟ་ང་ལ་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བསྟོད་པར་མ་ཟད་དེ། སྔོན་འདས་པའི་དུས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བཅུར་ཚངས་པ་དེའི་ཚེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྣང་བས་རྣམ་པར་རོལ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་འདི་བྲམ་ཟེ་ཁྲིའུ་བཟང་དག་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་མཐོང་བས་དད་པ་སྐྱེས་ནས་བདག་ཀྱང་མ་འོངས་པ་ན་འདི་

ལྷ་བུའི་ལུས་སུ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འགྱུར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་བདག་གིས་ལུས་ལ་རེག་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྙམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་དེའི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་དེར་གཤེགས་ཏེ་ཞབས་ཀྱིས་རེག་པར་མཛད་པ་དང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས་ལ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྟོན་ཅིག་ཅེས་གསུང་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་བློ་གྲོས་དང་འཁོར་དེ་དག་གིས། སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་འཛམ་བུའི་གླིང་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་སྣང་སྟེ། ལ་ལ་ནི་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་ན་གནས། ལ་ལ་ནི་མིའི་འཇིག་རྟེན་ན་གནས། ལ་ལ་ནི་ཁྱིམ་ན་གནས། ལ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་། ལ་ལ་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཡོག་བྱེད། ལ་ལར་ཤཱ་རིའི་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་

ཆེ། ལ་ལ་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་བཞིན་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བ་སོགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྣང་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་དེ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་ཏེ་གྲོང་དུ་བསོད་སྙོམས་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་འཆད་པ་དང་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་པར་འགྱུར་པ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་བར་གྱུར་པ་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚོང་དཔོན་གྱི་བུ་ནོར་བུ་བཟང་པོ་ལ་ཁྱེའུ་དཔལ་འབྱུང་དང་། བུ་མོ་དཔལ་གྱི་བློ་གྲོས་མས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སློའི་གནས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ཞེས་བྱ་བར་བཟའ་ཤིང་གི་ར་བ་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ན། ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་རྩ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་གྲུབ་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བའི་ས་ལ་གནས་པའི་མི་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྨིན་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ

འདུག་གི་དེའི་གནད་དུ་སོང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་དྲིས་ཤིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན། བྱམས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སེམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སྤྱོད་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕར་ཕྱིན་
རྫོགས་པར་བྱས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་
གནས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དེས་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱིས།
ཞེས་སོགས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་བཞིན་
དུ། ནོར་བཟང་གིས་མཆོག་དང་བའི་རྣམ་ཐར་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་ཤིང་། ཁང་བརྩེགས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་
ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྙིང་པོའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་བྱས་སོ། །དེའི་མཐུས་བདེ་

གཤིགས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
གནས་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོད་རྟེན། འཕགས་ཚོགས། བླ་མ། ཕ་
མའི་བར་གྱི་དྲུང་དུ་བདག་ཉིད་སྣང་ཞིང་། དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་
དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་འགེངས་པས་ཕྱག་བྱ་བ་དང་། དེ་
ཡང་ཕྱི་མཐའ་མྱུར་ཐུག་པར་བྱེད་གྱིས་རླབས་ཤིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
གནས་ཤིང་། འདི་སྐད་དུ། འདི་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྙས་པས་རྣམ་
དག་པ། བྱམས་པ་བཤེས་གཉེན་དཔལ་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ཕན་བརྩོན་
པ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྗོད་ནས་བྱམས་པ་མཐོང་
བར་དགའ་ཞིང་སྤྱོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ཁང་
བརྩེགས་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་
མའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་སོགས་དབང་པོ་དུ་མས་མཆོད་ཅིང་།
བྲམ་ཟེ་མང་པོས་བསྐོར་ཏེ་ཁང་བརྩེགས་དེའི་ཕོགས་སུ་འོངས་པ་
མཐོང་ནས་མཆོག་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཐག་རིང་ནས་ལུས་ཀུན་ས་ལ་
ཕབས་ཏེ་ཕྱག་བྱས་སོ། །དེ་ནས་བྱམས་པས་ནོར་བཟང་ལ་བལྟས་

ཏེ་འཁོར་ཀུན་ལ་ཕྱག་གཡས་པས་བསྟན་ནས་འདི་སྐད་དུ། ལྟོས་ཤིག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི། །ནོར་བཟང་ནོར་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་བུ། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་དམ་པ་ཡོངས་འཚོལ་ཞིང་། །མཁས་པ་ངའི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འོང་། །ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པའི་ཚིགས་བཅད་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་ནོར་བཟང་བྱམས་པའི་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་འཕགས་པ་བདག་ནི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་དང་ནན་ཏན་བགྱི་བ་ཞུ་བའི་དོན་དུ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ནི་སྐྱེ་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་འགོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐུར་བའི་ཐབས་ཐོབ་པ་ལགས་ན། འཕགས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་བསླབ་པར་བགྱི་བ་དང་། ནན་ཏན་བགྱིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་

སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་བཀའ་སྩལ་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པ་དང་། བྱམས་པས་འདི་སྐད་དུ། ནོར་བཟང་འདི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ལྷག་བསམ་དང་བརྩོན་འགྲུས་མི་ལྡོག་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཚོལ་ཞིང་རིམ་གྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དཔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དུ་བརྒྱུས་ཤིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་ལ་ཡོངས་སུ་དྲི་བ་བྱས་ནས་ཐ་མ་ངའི་དྲུང་འདིའི་བར་སྐྱོ་བ་མེད་པར་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཕྱིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་ཡི་དམ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱབས་པའི་དོན་དུ་བྱུང་བའོ་ཞེས་བསྔགས་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་དཔེའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་པས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དྲི་བ་ནི།

ཁང་བརྩེགས་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྙིང་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ལྟོས་ཤིག་དང་དེར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་ནས། ཁང་བརྩེགས་དེའི་སྒོར་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་མཛད་པས་སྒོ་རང་ཕྱེ་བའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ནོར་བཟང་གིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་ལྟར་ཡངས་པའི་ཁང་བཟང་རྒྱན་གྱིས་བཀོད་པས་བརྒྱན་པ་དེའི་ནང་ཡང་ཁང་བརྩེགས་གཞན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་སྔ་མ་ལྟར་སྣང་བ་ན་དགའ་བའི་ཤུགས་རྣམ་པར་འཕེལ་བས་ཕྱག་བྱས་པ་དང་། བྱམས་པའི་མཐུས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་བདག་ཉིད་ཕྱིན་པར་ཤེས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་དག་དེ་གཤེགས་སྐུའི་ཚེ་ཚད་ཇི་སྲིད་པ་དེ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་དེའི་དྲུང་དུ་བདག་ཉིད་འདུག་པར་ཤེས་ཤིང་བྱ་བ་དེ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ནས་མཐར་དེ་ལྟར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ན་ཐབས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་འདི་ནང་འདུག་གོ །འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཀུང་དགའ

ལྡན་གྱི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྨོན་ཏེ། བསམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ནས་དུས་ལ་འབབ་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱིས། ངས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་དང་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པས་ད་དུང་དུ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་མ་འོངས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་གནམ་དུ་སྐྱེ་བའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་འཁོར་འདིའི་ནང་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འདི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་གྱིས། དུས་འདི་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཆེའི་དུས་བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་གནམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱམས་པས་ཞུས་པ་ལུང་བསྟན་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པའི་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་

ཚེ་ལུས་དང་ཡན་ལག་བུ་དང་ཆུང་མ་གྲོགས་དང་པོ་བྲང་འཁོར་ཡང་
པ་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་མ་བྱས་ཏེ། ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་ཟིན་
པས་ཐེག་པ་བདེ་བ། འཇུག་པ་བདེ་བ། ལམ་བདེ་བས་བླ་མེད་བྱང་
ཆུབ་བསྒྲུབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཀུན་དགའ་
བོས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་
པས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བདེ་བར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་དེ་གང་
ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པས་སྔོན་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཉིན་
མཚན་དུ་གསུམ་པ་དང་བཅས་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་
པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་དུག་གསུམ་ཆུང་བ་དང་དགེ་བ་བཅུའི་
ལས་ལམ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ལ། ཕྱིས་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་
ན་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་སྦྱང་བས་དུས་ཚོད་དེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་ནས་སེམས་
ཅན་དེ་དག་དུག་གསུམ་ཆུང་ཞིང་དགེ་བཅུའི་ལས་ལམ་དང་ལྡན་

པའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱམས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། འབྲས་བུ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་དང་། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ཏེ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གི་བསྟན་པ་རྫོགས་ནས། སྐྱུ་གདུང་གི་དུས་ཞེས་སྐྱུ་གདུང་རྣམས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་ནུབ་ནས་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚེ་མུ་གེ་དང་ནད་དང་མཚོན་གྱི་བསྐལ་པས་རིམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་པའི་ལྷག་མའི་མི་རྣམས་ཡིད་བྱུང་ནས་དགེ་བར་སྤྱོད་པས་ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་ཀྱི་བར་ཡར་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཚེ་མར་བྲི་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་བབ་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འདི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། བསྐལ་པ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་ཙམ་དུ་སྨིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཕ་

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སུམ་ཅུ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་ལུས་ཞིག་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་ཏོག་ལྡན་ཞེས་བྱ་བར། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དུང་ཞེས་བྱ་བའི་མདུན་ན་འདོན་དུ་གྱུར་པ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཚངས་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ཡབ་དང་། ཚངས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུམ་གྱིས་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཟླ་བ་བཅུ་འདས་པ་ན་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་རྒྱུ་བའི་གནས་སུ་བལྟམས་པའི་ཚེ། རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུས་ཁང་བཟང་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལས་བྱས་པ་བཞི་ས་གཞི་བརྟོལ་ཏེ་བྱུང་བའི་ནང་དུ་ལྷ་མོ་ཟླ་བའི་གདོང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་བུ་མོ་བཞིན་དུ་མཛེས་པའི་བུད་མེད་མང་པོ་དང་གྲོགས་ཏེ་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཅིག་ཏུ་ལྷའི་བདེ་བ་སྤྱོད་པར་བྱས་ནས། དེའི་ཉིན་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཅིག་མཐོང་བ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་བཟང་རྣམས་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་པའི་བློ་སྐྱེས་སོ། །དེའི་ཚེ་བྱམས་པའི་ཁང་བཟང་

དེའི་འཁོར་ཡུག་ཏུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་སོགས་བཟུང་ནས་འདུས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སོགས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་མཆོད་པའི་ཚོགས་ཐོགས་པའི་འདུས་པས་བསྐོར་ཞིང་། ནམ་མཁའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་སོའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་འོག་མིན་གྱི་བར་ཁྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཙུན་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་ཚངས་པས་དཔག་ཚད་འབུམ་གྱི་ཚད་དང་མཉམ་པའི་གདུགས་དཀར་པོ་འཛིན་ཅིང་། བརྒྱ་བྱིན་ལྷའི་རྒྱལ་པོས་དུང་འབུད་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཀླུ་ཤིང་དྲུང་དུ་གཤེགས་སོ། །དེར་ཞག་བདུན་དུ་བཞུགས་ཏེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་མཛད་པ་དང་དེའི་འཁོར་ཧི་སྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ལྷ་མོ་ཟླ་བའི་གདོང་ཅན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་མངར་བའི་འོ་ཐུག་ཕུལ་བ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྣོད་ཐུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་གཟིགས་ནས་བཞུགས་པའི་མོད་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་མཛད་ཅིང་། ཤིང་དེའི་དྲུང་ཞག་བཞི་བཅུ་རྩ་དགུར་བཞུགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་

ནས་ཚངས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐོར་བའི་ཚེད་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བའི་གནས་སུ་གཤེགས་པར་མཛད་
པ་དང་། དེའི་ཞབས་གང་དུ་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་པདྨ་འདབ་མ་
ཁྲི་སུམ་ཁྲི་མ་སོགས་བྱུང་ཞིང་སྐུའི་འོད་ཀྱི་འོད་གཞན་ཟིལ་གྱིས་
མནན་པས་ཉིན་མཚན་མི་ཕྱེད་ཀྱང་བྱ་སྐད་དང་པདྨ་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་
ཟུམ་པ་ལས་ཉིན་མཚན་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རོལ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་སྟོང་ཕྲག་བཅུའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་འཁོར་ཡུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྣམས་ཀྱི་
ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་བྱམས་པ་དགའ་ལྡན་གནམ་དུ་སྐྱེ་བའི་མདོ་ལས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་འཁོར་
བཞི་པོ་གང་གིས་སྙོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་མཆོད་རྟེན་ལ་མཆོད་པ་
དང་། མདོ་ཀློག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་བྱེད་
པ་དང་། བྱམས་པའི་མཚན་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་

ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ན་དགའ་ལྡན་དུ་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་ཞིང་། བྱམས་པའི་ཞལ་མཐོང་ལ། ཆོས་ཐོས་ནས་རིམ་གྱིས་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་ཐར་ལས། ད་ལྟ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བཞེངས་པ། ཐ་ན་ཚག་གྲུམ་གསོས་པ་ཡན་ཆད་འདུས་པ་དང་པོ། གསུང་རབ་ཡི་གེར་འབྲིའམ། ཀློག་པ་སོགས་འདུས་པ་གཉིས་པ། དགེ་འདུན་གཅིག་ལན་གཅིག་བསྙེན་བཀུར་བ་ཡན་ཆད་འདུས་པ་གསུམ་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱམས་པ་དེ་མཐོང་བར་འདོད་པས་ད་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དགེ་བ་ལ་ཅི་ནུས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ།། །།ཞེས་མཁྱེན་བརྩེ་དབང་པོ་དང་ཀུན་མཁྱེན་མི་ཕམ་པས་མཛད་པའི་བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས་བཏུས་ཏེ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག དགེའོ།། །།

༄༅། །དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འོད་ཟེར་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཁའ་དབྱིངས་ཀུན་ཁྱབ་བྱམས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས།།
འགྲོ་ལ་བློ་གྲོས་སྣང་བ་རྣམ་འབྱེད་པ།།
རྒྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་དང་རྒྱལ་བའི་སྲས།།
མ་ཕམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས།།

ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཤིང་།།
ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་བཟང་མཚོན་པའི་སྒོ།།
དབུས་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི།།
ཚིག་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པར་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྡེ་ལྔའི་ཡ་གྲལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་མོ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ། མཚན་དོན། འགྱུར་ཕྱག གཞུང་དོན། མཇུག་དོན་བཞི། དང་པོ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མདྷྱཱནྟ་བི་བྷཾ་ག་ཀཱ་རི་ཀཱ།

བོད་སྐད་དུ། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ།

རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མདྷྱཱནྟ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་དུ། དབུས་མཐའ། དེ་བཞིན་དུ། བི་བྷཾ་ག[1] རྣམ་པར་འབྱེད་པ། ཀཱ་རི་ཀཱ། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ། ཞེས་རིམ་པ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབུས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་མ་ནོར་བར་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག །གཞུང་མཐའ་དག

(1) དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་རྩ་བ་སྡེ་དགེ་དང་པེ་ཅིན་སྣར་ཐང་པར་མ་སོགས་ལས། ༼བི་བྷྃ་ག༽ཞེས་སྣང་ཞིང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ༼བི་བྷཱ་ག༽ཞེས་གསལ་ལོ།།

ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ།།

གཉིས་པ་འགྱུར་ཕྱག

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པས་བསྟན།

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། སྤྱོམ་གྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་དེ་ཁོ་ན།།
གཉེན་པོ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་དང་།།
དེ་ཡི་གནས་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ།།
ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་འོ།།

མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དབུ་ཞབས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདུས་ཏེ། ཐོག་མར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་

བསྟན་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེའང་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་ལས་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་པ་བསྟན། སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གཉེན་པོ་དག་ནི་སྒོམ་པའི་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པ་དང་དྲུག་ནི་སྔར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དམིགས་བསལ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ། དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་པའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་བྱ་སྤྱིའི་ཚུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ། ལམ་དེའི་འབྲས་བུ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ། རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་

པར་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀུན་ཉོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད།།
དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན།།
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད།།
དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ།།
སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན།།
དེ་ལྟ་བས་ན་ཐམས་ཅད་བཤད།།
ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན།།
དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མ་དག་འཁོར་བ་ལྟར་སྣང་

བའི་སྐབས་འདི་ན། འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་གཞིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་རྫས་སུ་ཡོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་སྣང་བ་བསྙོན་མེད་དུ་ཤར་བ་འདི་ཙམ་མི་སྣང་བར་སུས་ཀྱང་དགག་མི་ནུས་ལ། སྣང་བ་དེ་ཡང་རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས་གཞན་དུ་གྲུར་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་ལ་སྐྱུར་བ་མི་གདབ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་འཇོག་ཅིང་དེ་ལ་མ་དག་པ་གཞན་དབང་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་རི་མོ་ལ་མཐོ་དམན་དུ་སྣང་བ་དང་། ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་

པའམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་ངེས་པས་ན་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཡང་མེ་དང་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་འབྲལ་མི་ཤེས་ལ། རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་པོ་ནར་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་རྫས་སུ་ཡོད་པའམ་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པས་སྟོང་པ་པོ་ན་མ་ཡིན་ལ། ཡོད་ཀྱང་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པས་ན་མི་སྟོང་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སྟོང་པའང་མ་ཡིན། མི་སྟོང་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐའ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཡི་སོར་བཞག་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱོགས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ལྟར་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་

ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤན་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་བཞིན་པའི་ཚེ་ན་འང་། སྦྲུལ་དངོས་ཀྱིས་ཐག་པ་དེ་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཉིད་ཡོད་པ་འདིའི་ཚེ་ན་ཡང་། གང་མེད་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་མ་མྱོང་བས་ན་ཀུན་རྟོག་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེས་སྟོང་པར་ཤེས་སོ།།

སྦྲུལ་མེད་ཀྱང་ཐག་པ་རང་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་སྦྲུལ་མེད་པ་ཉིད་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྟོག་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་

ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་པ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྟོག་མེད་པར་ཁས་བླངས་ན་འཁོར་བ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་མ་བཟུང་བར་དགག་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དོན་དམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ཞེས་དགོས་ཀྱིས་དེ་ལས་འདས་ན་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱིས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་བའི་དུས་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གམ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་འབྱུང་ཞིང་མངོན་སུམ་སྣང་བ་འདི་ནི་སྣང་ངོར་མི་བསླུ་བར་ཡོད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྟོག་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་ན།

སྣང་ཡང་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའམ་སྣང་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པས་ན། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོད་མེད་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ།

དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་རིག
སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི།།
རབ་ཏུ་སྐྱེ་འོ་དེའི་དོན་མེད།།
དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད།།
ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་པ།།
དེ་ནི་དེ་ཕྱིར་གྲུབ་པ་ཡིན།།
དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡེ་མེད་ཡིན།།
དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད།།

དོན་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་

ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་ན། འདི་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་པུ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྣང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པའི་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་ཡང་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་ཚོགས་དྲུག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ཆུ་གཅིག་ལ་ཡི་དྭགས་དང་མི་ལ་སོགས་པས་རྣག་དང་ཆུ་སོགས་སུ་མཐོང་བ་བཞིན་རང་གི་སེམས་ཉིད་ཡུལ་དུ་སྣང་གི་འཛིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གྲུབ་པས་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་མེད་པས་ན་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིན་པར་བཞག་པ་དེའང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལྟོས་འཇོག

གིས་གྲུབ་ཀྱི་ཡན་གར་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ནི་རྫས་སུ་གྲུབ་པའམ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འདི་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བ་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་ན་དེ་གཏན་མེད་དུ་གྱུར་པས་སུས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་འདོད་མི་ནུས་ལ། སྣང་བ་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཏུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཅེས་བྱ་ལ། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ནས་མེད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་སུ་ལ་སྣང་མ་མྱོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ནི་འཁོར་བ་ཉིད་དུ་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྫས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྐྱོན་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་ཏེ་སུས་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག

གསལ་འཁྲུལ་པ་དེ་ཟད་པར་གྱུར་ནས་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ་འཁྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཞན་པའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྡུལ་ཙམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་བྱང་དང་འཆིང་གྲོལ་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི། དེ་མེད་ན་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ།

བརྟགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་།།
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་།།
དོན་ཕྱིར་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ཕྱིར།།
གཉིས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ།།

བརྟགས་པ་དང་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གང་ཞེ་

ན་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་ནི། གཞན་གྱི་དབང་དག་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་ཞིང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ཡི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་པའམ་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཙམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྣང་གཞི་དེའི་ཆ་ནས་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡེ་ནས་དོན་ལ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་འཇུག་ཚུལ།

དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །
མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །
དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དམིགས་པ་ནི། །
མི་དམིགས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ། །

དེ་ལྟ་བས་ན་དམིགས་པ་དང་།།
མི་དམིགས་མཉམ་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

དམིགས་པ་ལ་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཀུན་རྟོག་དེའི་རང་བཞིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དོན་དུ་སྣང་བ་ཉིད་ནང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པའམ་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སོ། ཕྱི་དོན་རྫས་སུ་མི་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ལ། དེ་ལྟར་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་དོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པར་རྨི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལྟར་ནང་བློ་ཡི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ནི་ཕྱི་དོན་མི་དམིགས་པའམ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བས་ན་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པའམ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་དུ་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་མཉམ་པའམ་དོན་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་

སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་དགག་ཕྱོགས་ནས་བསྟན་པ་དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་དོན་དུ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པ་ལ། གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི།།
སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ།།
དེ་ལ་དོན་མཐོང་རྣམ་པར་ཤེས།།
དེ་ཡི་ཁྱད་པར་སེམས་ལས་བྱུང་།།
གཅིག་ནི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས།།
གཉིས་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ཅན།།
ཉེ་བར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་།།
དེ་ཡི་འདུག་བྱེད་སེམས་ལས་བྱུང་།།

ཡང་དག་མ་ཡིན་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་

ལ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཙང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་གི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ན། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་འདིར་མི་གཏོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོའི་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་གཙོ་སེམས་སམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཐོང་བའི་འཛིན་སྟངས་བྱེ་བྲག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གཙོ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུ་ནི་རྒྱན་ནས་རྒྱུའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བདུན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །ཕྱོགས་གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་

ཚོགས་བདུན་ནི་རང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་ལའང་། ཚོར་བ་ནི་ཡུལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ནི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་མོས་པ་སོགས་ལྡན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་དེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། གནས་པའི་ཆ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་སུ་བཞག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་དེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པར་བསྟན་པ།

སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར།།
ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར།།

རྟོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར།།
ཉེ་བར་སྦྱོད་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར།།
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར།།
སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས།།
རྣམ་གསུམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་ཉོན་མོངས།།
རྣམ་བདུན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས།།

སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྲིད་པ་བརྒྱུད་མར་འཇུག་ཅིང་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འཁོར་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མ་རིག་པས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའང་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་ཀུན་འབྱུང་བར་

བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། བག་ཆགས་ཀྱིས་བགོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཟུགས་ཀྱིས་སྲིད་པའི་ལུས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེག་པས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོར་བས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྡུག་གི་ཚ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲེད་པས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ཉེ་བར་སྡུད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བས་ནི་རྒ་བ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་བྱེད་ལ། རྒ་ཤི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་

ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རིམ་གྱིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཡང་གནས་སྐབས་འགྱུར་བའི་ན་བ་དང་། རྒྱུན་འགག་པའི་ཤི་བ་དེས་མཚོན་པའི་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆ་སྐད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བའམ། བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པ་དང་། བདེ་བའམ་སྡུག་ཀྱང་སླར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་བསྡུ་ན། མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱང་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟའི་ལྷག་མ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་རྣམ་པ་བདུན་ལ་ནི་སྐྱེ་བའམ་ཚེའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩ་བ་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱོར་ཞིང་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པས་མིང་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན།།

མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་།།
དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་།།
སྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ།།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་འཁོར་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ནི། གཞན་ཡང་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་དེའི་དོན་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་འཇོག་པའི་འཐད་པ་བསྒྲུབ་པ་དག་སྟེ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་ལྔའི་སྒོ་ནས་དེ་ཡི་ཚུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད། གོང་གི་མདོར་བསྟན་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུངས་པར་ས་བཅད་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི།

གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་པའི།།

དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།།
ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན།།
ཐ་དད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མིན།།

གཉིས་དངོས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་དེ་གཉིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྟོང་གི་ངོ་བོར་མེད་པའང་མིན་ཅིང་། ཆོས་ཅན་ཡང་དག་མིན་རྟོག་དང་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་གཉིས་པོ་ཁེགས་པས་གཉིས་སྟོང་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་གཉིས་སྟོང་མེད་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ་དགག་པ་བཀག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་སྟོང་དང་

ཀུན་རྫོབ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མིན་ཏེ། ཚུལ་རོལ་མཐོང་བས་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོང་བས་གྲུབ་ཀྱང་ཕྱོད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན།།
དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ།།
མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་།།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ།།

གསུམ་པ་དེའི་དོན།

གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན།།

དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་།། འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར།། རྣམ་གྲངས་དོན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན།།

གཞན་མིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན་པའི་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། སྟོང་ཉིད་དེ་ནི་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའམ་དབྱིངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་གོང་

གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ་སོའི་དོན་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱའོ།།

བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ། གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག །
དེ་ནི་དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད།།
ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས།།
དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད།།

ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དྲི་མ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་དག་པ་མི་འཐད་སྙམ་ན། མི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཡི་ཁམས་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་

པར་དག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ནས་རྣམ་པར་དག་པར་འདོད་དེ་མ་དག་པ་གནས་སྐབས་ལ་མེད་དོ།།

གཉིས་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ།

ཟབ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས།།
གནས་ཀྱི་གཞི་ཡི་སྟོང་པ་ཉིད།།
དེ་ཡང་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་།།
གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད།།
དགེ་གཉིས་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།།
རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཕན་བྱའི་ཕྱིར།།
འཁོར་བ་གཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར།།
དགེ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར།།
རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར།།
མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།།
སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པར་བྱེད།།
གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།།
དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད།།
དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ།།
དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན།།

ཟ་བ་བཟའ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ། ཟ་བ་པོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བཟའ་བའམ་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུར་པའི་ཆ་ནས་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་དེ་ཡི་རྟེན་ནས་ལུས་ཏེ་གཞི་མཐའ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །གནས་ཀྱི་གཞི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐོགས་བཅས་

བསྡུས་པ་ཡི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་ཅན་བློ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་བཏགས་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བློ་དེས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ལ་མི་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་ཞེ་ན། དགེ་

གཉིས་ཐོབ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱི་བར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ནི། འདུས་བྱས་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་མྱང་འདས་སམ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ཏེ། དགེ་བ་དེ་དག་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་ཞེན་ན་ཡོངས་སུ་དག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་རློམ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་གང་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དེར་རློམ་པས་ཞེན་པ་དང་བཅས་ན་ཡོངས་སུ་དག་པ

མངོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མ་ཞེན་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་འཁོར་བ་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་འཁོར་བ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པ་སྟེ། འཁོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་ན་དེ་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་ནས་འདོར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཐུས་མི་ཟད་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ཅིང་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་ནས་དེའི་དགེ་རྩ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བྱེད་དེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་རང་བཞིན་

ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་སྟེ། རིགས་ལ་དེར་ཞེན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་རིགས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སྐབས་འདིར་བཤད་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དག་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམས་ཏེ། མཚན་དཔེ་ལ་བདེན་ཞེན་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འགྲུབ་བོ། །སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དེས་སྟོང་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།།

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་དག་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ན་བསྒོམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་དང་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐབས་འདིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་རྣམ་བཅད་དུ་ཁེགས་པའོ། །བདག་གཉིས་པོ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་པོའམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་ཅིང་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔ་མ་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མ་སྟོང་ཉིད་ལ་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་སྐད་གསུངས་སོ།།

ལྔ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར།།
ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར།།

གལ་ཏེ་རྣམ་དག་དེ་མ་གྱུར།།
འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར།།
ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་མི་ཟད་མིན།།
དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན།།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་རང་གི་ངོས་ནས་སམ་གནས་ཚུལ་ལ་དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྣང་ཚུལ་ལ་དྲི་བཅས་དང་དྲི་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བཞག་པ་འཐད་དེ། གལ་ཏེ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ན། དང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོང་ཉིད་དེ་མ་གྱུར་པའམ། དག་པར་སྣང་བ་མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བས་སུ་ཡང་ལམ་ལ་འབད་མི་རིགས་

སོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བས་ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཉོན་མི་མོངས་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དབྱིངས་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའོ།།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས་ཀུན་བྱང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དང་པོའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ། སྤྱིར་བསྟན་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། དོན་བསྡུ་བ་གསུམ། དང་པོ།

ཁྱབ་དང་ཉེ་ཚེ་ལྷག་པ་དང་།།
མཉམ་དང་ལེན་དང་སྤོང་བ་ནི།།
གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཁྱབ་དང་ཉེ་ཚེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་རྣམས་རིགས་བསྡུས་ན་འདི་ལྟར། གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བཤད་དེ། སྒྲིབ་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་དེ་དག་གི་རང་གཞན་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་བསྒྲིབས་པས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཆེན་པོའམ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉེ་ཚེ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་མ་སྤང་བར་དུ་རང་དོན་

ཉེ་ཚེ་བའི་འབྲས་བུ་དེ་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་ཉོན་མོངས་པ་རང་ཉིད་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་ཟག་སུ་ཡང་རུང་སྟེ། ཡུལ་ཙུང་ཟད་ཙམ་ལའང་ཆགས་སོགས་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་ལ་ལྷག་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡུལ་དང་འཚམས་པར་འབྱུང་བ་ལ་མཉམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཡང་ན་ལྷག་དང་ཞེས་ཆགས་སོགས་གང་རུང་ལྷག་པར་ཆེ་བ་དང་། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བརྗོད་དེ། དེ་གང་ལྟར་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །ཡང་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་། བསམ་པས་འཁོར་བ་སྤང་བ་གཉིས་ནི། ལམ་གྱི་སྙིང་པོ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་

མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པའོ།།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཐར་པ་ལ་སྒྲིབ་པ། དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ། གཉེན་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་དངོས་དང་། དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ།

ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་རྣམ་དགུ་པོ།།
ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་རྣམས་སྒྲིབ་པ་ཡིན།།

ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐར་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདིའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་ནི། མ་རིག་པ། འདོད་ཆགས། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། ཐེ་ཚོམ་སྟེ་ལྔ་མིན་ལྔ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལོག

ལྟ་མཐར་ལྟ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ནས་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་ཏེ་མཆོག་འཛིན་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཐག་དོག་དང་། སེར་སྣ་སྟེ་དེ་ལྟར་དགུའོ།།

གཉིས་པ་དེས་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་ཅེ་ན།

སྐྱོ་བ་དང་ནི་བཏང་སྙོམས་དང་།།
དེ་ཁོ་ན་ནི་མཐོང་བ་དང་།།
འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་དེའི་གཞི་དང་།།
འགོག་དང་ལམ་དང་དཀོན་མཆོག་དང་།།
རྙེད་པ་དང་ནི་བཀུར་སྟི་དང་།།
ཡོ་བྱད་བསྔུངས་པ་ཡོངས་ཤེས་ལ།།

སྐྱོ་བ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་དེས་འཁོར་བར་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། ཟག་བཅས་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟས་ནས་ཆགས་པའི་བློ་དེས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་

མི་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོས་ནི་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་རྣལ་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ངའོ་སྙམ་དུ་ལྟ་བའི་དོན་དེ་དམ་དུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་རིག་པས་ནི་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་མི་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བས་ནི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་འཇིག་ལྟའི་དབང་གིས་འགོག་པའི་སྐབས་ན་བདག་ཆད་དུ་དོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐྲག་ནས་ཐར་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བས་འགོག་པ་ཐོབ་ཏུ་མེད་པ་དང་། ལོག་ལྟས་འགོག་པ་ཉིད་མེད་པར་སྐུར་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་བདེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་དང་

ཐར་པའི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་བསླུས་ནས་ལམ་རྣམ་དག་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་གྱིས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་ལ་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲག་དོག་གིས་ནི་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟིའི་ཉེས་དམིགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། རང་རྙེད་བཀུར་ལ་ཆགས་ཤིང་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་རྙེད་བཀུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཚུལ་བཞིན་བསམ་པར་མི་ནུས་སོ། །སེར་སྣས་ནི་ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དེ། དེས་ཡོ་བྱད་ཅི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་ཆོག་མི་ཤེས་པར་དམ་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་མ་སྤང་བར་དུ་སྲིད་པར་འཆིང་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྦྱོར་བ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན།།

དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་གཞན་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསྙེན་བྱ་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ལ་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིན་པ་གང་ཞིག་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་གཞན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྲིན་བྱེད་སུམ་ཅུ། བསྙེན་བྱ་བཅུ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་གྱི། དང་པོ།

སྦྱོར་བ་མེད་དང་སྐྱེ་མཆེད་མིན།།
རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་དང་།།
སྐྱེ་བ་མེད་དང་ཡིད་མི་བྱེད།།
ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་མ་རྫོགས་དང་།།
རིགས་དང་བཤེས་གཉེན་མི་ལྡན་དང་།།
སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་།།
སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་དང་།།
སྐྱེ་བོ་ངན་སྤྱང་འགྲོགས་པ་དང་།།
རང་གི་གནས་ངན་ལེན་གསུམ་ལས།།

ལྷག་མ་ཞིས་རབ་མ་སྨིན་དང་།།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན།།
ལེ་ལོ་དང་ཡང་བག་མེད་དང་།།
སྲིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆགས་པ་དང་།།
སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་དང་།།
མ་དད་པ་དང་མ་མོས་དང་།།
སྒྲ་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་དང་།།
དམ་ཆོས་ཆེད་ཆེར་མི་འཛིན་དང་།།
རྙེད་ལ་གདུ་དང་སྙིང་རྗེ་མེད།།
ཐོས་པས་ཐོངས་དང་ཉུང་བ་དང་།།
ཉིང་འཛིན་སྦྱངས་པ་མ་བྱས་པའོ།།

སྦྱོར་བ་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། བག་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་

བརྩམས་ཀྱང་དགེ་རྩ་དེ་སྐྱེ་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་མཆེད་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་དང་མི་ལྡན་པ་ནི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པ་མིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ལ་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚུལ་དེས་དགེ་རྩ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་འཕེལ་བར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་གསུང་རབ་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་དེའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྡན་པའམ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཐབས་མིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་སྒོམ་པ་རྣལ་འབྱོར་མིན་པས་གང་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་ལ་སྒྲིབ་སྟེ། དགེ་རྩ་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པའམ། ཞུགས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་གྱི་རྒྱུ་ཐོས་བསམ་ཡང་དག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་སྒོམ་པའི་གནད་མ་ལོག་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཉིད་

ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དད་བརྩོན་དང་མི་ལྡན་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་རྩ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་དང་དེའི་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགེ་རྩ་ཁྱད་པར་དུ་མི་འཕེལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་མ་ཚང་བའམ་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་ཟུང་དུ་མ་འབྲེལ་བ་དང་གསུམ་ནི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའམ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་མི་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགེ་རྩ་མ་བསགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་མ་བྱས་པ་དང་ཚོགས་མ་རྫོགས་པ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་འཛིན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། རིགས་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་དང་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་

ཚུལ་དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་ཡང་མི་ལྡན་པ་དང་། གང་དང་འགྲོགས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱེ་བོ་ངན་པ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་སྡང་ཞིང་སྐྱོན་གདགས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་ བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་འདི་ནི་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའོ། །རང་གི་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཁས་ཆེར་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ལྷག་མ་སྟེ་གང་རུང་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་འཕྲུལ་པ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དགེ་བ་ལ་མི་སྤྲོ་བའི་ལེ་ལོ་དང་ཡང་དེར་མ་ཟད་ཟག

བཅས་ལས་སེམས་མི་བསྐྱུང་བའི་བག་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི་སྦྱིན་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་ཉེས་པ་འདི་དག་གི་སྒོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་པ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་ཞེན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་། དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པར་སེམས་ནི་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་གྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ལ་བསྒྲིབ་སྟེ་འདུན་པ་རྒྱ་ཆུང་ཞིང་སྲིད་པར་ཆགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་མ་དད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུང་གི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་མི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བཟུང་བས་ནོར་བ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་ལ་མི་སྐྲག་པའམ་མོས་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ལ་གཅེས་སྤྲས་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་གཙོ་བོར་རམ་ཆེད་ཆེར་

ཏེ་ནན་ཏན་དུ་མི་འཛིན་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་རྙེད་པ་ལ་གདུ་བ་སྐྱེ་ནན་ཆགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་མེད་པའམ་སྙིང་རྗེ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྙེད་བཀུར་ལ་མི་ལྟ་བར་སེར་སྣ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྒྲིབ་པོ། །ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་བསགས་པས་དམ་ཆོས་ཉན་པ་དང་བྲལ་ཏེ་ཐོས་པས་ཐོངས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་ཐོས་ཀྱང་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་མེད་པས་བླང་དོར་གྱི་མཐའ་རྒྱ་མ་ཆོད་པས་ཐོས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཐོས་སུ་ཟིན་ཀྱང་ཉམས་སུ་མ་བླང་བར་འདུན་བརྩོན་སོགས་ཀྱི་རྐྱང་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུངས་པ་མ་བྱས་པ་དང་གསུམ་ནི་དབང་བཙུ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའོ།།

གཉིས་པ་བསྒྲིབ་བྱ་བཅུ།

དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཛིན།།
བློ་ལྡན་འཁྲུལ་མེད་སྒྲིབ་པ་མེད།།

བསྔོ་དང་མི་སྐྱག་སེར་སྣ་མེད།།
དབང་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་འོ།།

དགེ་དང་བྱང་ཆུབ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉེས་པ་སུམ་ཅུ་པོ་དེས་གང་ལ་བསྒྲིབ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བས་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་པའམ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་དེས་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། དེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ལ་མི་སྐྱག་པར་མོས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་གསུམ་དང་། དབང་བཅུ་པོ་ཐོབ་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པ་དང་བཅུ་ནི་དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུའོ། །འདི་དག་ནི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་གྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་སྒྲིབ་པ་

དེ་རྣམས་ངོ་ཤེས་ནས་གཉེན་པོས་ཚུལ་བཞིན་སྤངས་ན་ལམ་དང་
འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ།

དེ་དག་གི་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམས།།
གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།།

དེ་དག་གི་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དགེ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་དེ་
དག་གི་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲིབ་པ་སུམ་ཅུ་པོ་རྣམས་ནི་བསྒྲིབ་བྱ་
བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དག་ཏུ་སྦྱར་བ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།
དེའི་རྗེས་སུ།

བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་།།
གནས་པ་རྟེན་དང་བསྟན་བྱ་དང་།།
འགྱུར་དང་འབྲལ་དང་གཞན་དུ་དང་།།
ཡིད་ཆེས་གོ་བྱེད་འཐོབ་རྣམས་ལ།།

མིག་དང་ཟས་ས་མར་མེ་དང་།།
མེ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དཔེ།།
ཟོར་བ་བཟོ་ཞིས་དུ་བ་དང་།།
རྒྱུ་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན།།

བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདི་གཞུང་རྩ་བའི་ཚིག་དངོས་མིན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་པར་བཀོད་པ་འདིས་དགེ་སོགས་བཅུའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་རྒྱུ་བཅུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་རྒྱུ་བཅུ་དང་འོག་མས་དེའི་དཔེ་བསྟན་པ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཅུ་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་ཞེས་པ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟས་བཞིས་ལུས་གནས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བཅུད་རྣམས་སྣོད་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་པར་བྱ་བའམ་གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ

མར་མེས་སྨུན་ཁུང་གི་གཟུགས་གསལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཙོ་སྦྱིག་བྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་རྩྭ་བཏང་བ་ལ་ཐོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཟོ་ཤེས་པའམ་མགར་བ་མཁས་པས་གསེར་གྱི་སྦྲམ་བུ་གདུ་བུ་སོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་དང་ཞེས་གཏན་ཚིགས་ལས་དོན་ལ་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལ་མིག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་ནི་དེ་ཡི་དཔེར་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་དགེ་སོགས་བཅུ་དང་སྦྱར་ན་དགེ་བ་ནི་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་འདིས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་དགེ་བའི་རྒྱུན་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་འཛིན་བརྟེན་པར་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་གནས་པ་ཉིད་མི་ཉམས་པར་བརྟེན་པ་དང་། བློ་ལྡན་ནི་

གསལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ། །མཐོང་ལམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ། སྒོམ་ལམ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་རྒྱུ། བསྒོ་བ་ནི་གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ། མི་སྐྲག་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ། ཆོས་སྟོན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ། དབང་བཅུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དེ་དག་གི་སྤོང་གཉེན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དེ་དང་དེ་ལས་བཟློག་ནས་དགེ་རྩ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་ནི་དགེ་རྩ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པ་སོགས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་འགྲེས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ས་ལ།།
སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ།།

ཕྱོགས་དང་ཕ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་སྡེ་ཚན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བྱང་ཕྱོགས་དང་། ཕར་ཕྱིན་དང་། སའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ། དང་པོ།

གཞི་ལ་མི་མཁས་ལེ་ལོ་དང་།།
གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པ་དང་།།
མི་བསྐྱེད་པ་དང་ཉམ་ཆུང་དང་།།
ལྟ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྐྱོན་ཆགས།།

གཞི་ལ་མི་མཁས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བརྟགས་ཤིང་གཏན་

ལ་དབབ་པའི་གཞི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་གཙང་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་ཅིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བ་སོགས་ལ་མི་མཁས་པས་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སྦྱིན་པོ། །ལེ་ལོ་དག་གིས་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། འགལ་རྐྱེན་བྱིང་རྒོད་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་འདུན་བརྩོན་སོགས་མ་ཚང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། དད་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིས་དབང་པོ་ལྔ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། བསྐྱེད་ཀྱང་དད་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཉམ་ཆུང་བས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྫི་ནུས་པ་སྟོབས་ལྔའི་སྦྱིན་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་སོགས་མཐོང་སྤང་རྣམས་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྦྱིན་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་པར་ཕྱིན།

ཕྱུག་པོ་དང་ནི་བདེ་འགྲོ་དང་།།
སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྒྲིབ་པ་དང་།།
ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས།།
འབྲི་དང་འཕེལ་དང་འཇུད་པ་དང་།།
གྲོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་།།
དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་།།
ངེས་པར་བྱེད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ།།
ལོངས་པར་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སྨིན་བྱེད།།

ཕྱུག་པོ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སེར་སྣས་སྦྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་དེ་ཡི་དབང་གིས་སྦྱིན་པར་འབྲས་བུ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་འཆལ་གྱིས་རྒྱུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོས་བཟོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་

བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ལེ་ལོས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེས་པ་འབྲི་བ་དང་ཡོན་ཏན་འཕེལ་བ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། རྣམ་གཡེང་གིས་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བས་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ཤེས་འཆལ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ཐབས་དང་བྲལ་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་ནུས་པ་ཆུང་བས་ནི་སྟོབས་དང་དེའི་བྱེད་ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྦྱིན་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དང་

དེའི་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ལོངས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་ནོར་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་ས་འི་སྒྲིབ་པ་གསུམ།

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཆོག་གི་དོན།།
རྒྱུ་མཐུན་དོན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དང་།།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་།།
རྒྱུད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་།།
ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་།།
ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་།།
བྲི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་།།
དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས།།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ།།

ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྒྲིབ་པ་བཅུ།།
ས་བཅུའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི།།
གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ།།

ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ས་བཅུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་རྣམས་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐོང་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་ཡོད་ཀྱང་། སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་སུ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས། ཇི་ལྟར་བར་སྣང་གི་བྱ་ཡི་རྗེས་སོ་སོར་དབྱེ་མ་ནུས་པ་ལྟར་མཉམ་བཞག་གི་ངོས་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་ནུས་པས། མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ས་ནས་སར་འབར་བའི་ཚེ་དེ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ལ། དེའི་ནུས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་དེའི་ཆ་ནས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ན

ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚེ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཉམ་བཞག་དེ་ནི་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རྟོགས་པའི་གེགས་དེ་ནི་ས་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པས་དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ངེས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཉིད་དོ། །དེའང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ཀུན་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ས་གཉིས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་

པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའམ་མཆོག་ཏུ་འཕེལ་བ་དག་གི་དོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས་སྤང་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་བརྩོན་པ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའོ། །ས་གསུམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་མཆོག་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་གསུམ་མེས་གང་བའི་འོབས་ལས་བརྒལ་བར་བྱེད་དོ།།

དེའང་རྟོགས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་དོན་ཆེ་ཞིང་མི་བསླུ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུང་རབ་ཐོས་པ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཞི་པར་ཆོས་གང་ལའང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཆོས་ལའང་སྲེད་པ་ལྡོག་ན་ཆོས་མིན་ལ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ལྔ་པར་བདག་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་

པའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་བདག་ཐ་མི་དད་ཅིང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཡང་སེམས་དང་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་རྣམ་དག་དང་། ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་འགྱོད་པ་སེལ་བ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་དང་ལམ་མིན་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། ལམ་ཤེས་པ་རྣམ་དག་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་རྣམ་དག་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་རྣམ་དག་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་བཅུར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་སོ། །ས་དྲུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དོན་མཐོང་བས་སྔར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པར་

འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་བྲི་བ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དབང་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས་སུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་སྟེ། དབང་བཞི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དབང་བ། ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་དབང་བ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ། ལས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་ཡང་ས་བརྒྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོས་མཚན་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྣང་བ་ཐུ་མེད་པར་སྣང་ཞིང་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཞིང་དག་པ་ལ་དག་པ་གཉིས་ཐོབ་བོ། །ས་དགུ་པར་མཉམ

བཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒོམ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་འཐོབ་བོ། །ས་བཅུ་པར་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཆོས་དབྱིངས་བསྒོམས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ན་ཇི་ལྟར་བཞེད་པ་བཞིན་ཕྲིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དེ་དག་གི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དབང་དེ་དག་གི་རྒྱུའམ་གནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེས་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གཏན་ལ་འབེབས་ནུས་ཤིང་། གཞན་ཐལ་པ་དག་གིས་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དེ་ལ་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་བྲི་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་བ་ཙམ་མོས་སྤྱོད་ནའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ས་དང་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པ་དེ་ལྟ་བུ་

མངོན་དུ་མཇལ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ན་སྤྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་འབད་མེད་དུ་ཐོབ་ནས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་དག་ཏུ་མཐོང་བའི་མཐོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་ནས་སར་འཕར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བར་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པའམ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མིང་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་ཟླས་ཕྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་བཅུ་པོ་གང་ཞིག །ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་དེ་དང་དེ་དག་ཡིན་ཏེ། ས་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པས་འདི་དག་གཏན་དུ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་དོན་བསྡུ།

ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་།།
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན།།
དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ།།

དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད།།

ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེས་མཚོན་ནས་སྒྲིབ་པ་ཚད་མེད་པ་ཉིད་བཤད་ཀྱང་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། ཐར་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཅིང་འཁོར་བ་ལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཅིང་སྤྲོས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེར་ནི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་ཟད་དེ། འཐད་པ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐར་པ་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་ཕུང་གསུམ་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་སྤོང་བྱེད་བདག་མེད་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ལས་ལྷག་པའི་དོན་དམ་

པ་གཞན་རྟོགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཀྱི་མང་ཅུང་གི་མཐའ་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ནས་ནི་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་དེ། གཞན་དུ་དེ་ལྟར་མིན་ན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་རྣམ་གྲོལ་མཐར་ཐུག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏིང་ཚུགས་པ་འཆད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།
སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པའོ།། །།

བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་སྒྲིབ་པའི་ལེའུར་བཅད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གསུམ་པ་རྟོགས་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

ཇ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན།།
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དང་།།
འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན།།
རགས་པ་དང་ནི་ཕྲ་བ་དང་།།
གྲགས་དང་རྣམ་པར་དག་ཡུལ་དང་།།
བསྡུ་དང་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་།།
མཁས་དེ་ཁོན་རྣམ་བཅུ་ནི།།
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་འོ།།

ཇ་བ་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པར་བྱ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་

ཅན་གང་དུ་འདུ་བ་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དང་དེ་གསུམ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ཀུན་བྱང་གི་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རགས་པ་དང་ཕྲ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་གྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡུལ་ཡིན་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ལྔ་བསྡུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འཇུག་སོགས་བདུན་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་

ལ་ནང་གི་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྣང་བྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཚན་བྱ་རྩ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་གསུམ། དང་པོ།

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་།།
ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དང་།།
ཡོད་དང་མེད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ།།
ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད།།

ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་

བའི་མིང་ཅན་གསུམ་སྟེ། བྱིས་པ་འཇུག་པའི་བློས་བདག་གཉིས་སུ་བཟུང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་ཡོད་མ་མྱོང་བ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ངོར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གཉིས་སུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཀུན་བརྟགས་འཇུག་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་སྣང་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།

འདི་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་དང་།།
གཟུང་བ་དག་དང་འཛིན་པ་དང་།།
ཡོད་དང་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་དང་།།
སྐུར་པ་འདེབས་པར་ལྟ་བ་དག །

གང་ཞེས་ནས་ནི་མི་འབྱུང་བ།།
དེ་དེ་ཁོ་ནའི་མཚན་ཉིད་དོ།།

འདི་ལ་ཆོས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་བློའི་འཛིན་སྟངས་དོན་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་བློ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད་མཚོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་ན་ཆོས་དང་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བརྗོད་དོ། །འདི་མཚན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་

ཡུལ་མཚན་ཉིད་དངོས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་བྱ་འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མཚན་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་གྲུབ་མི་སྲིད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དངོས་པོའི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལོགས་སུ་མེད་ཀྱི། ནང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཕར་བཞག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་མཚོན་པའི་སླད་དུ་དེ་སྐད་བཤད་དེ། བདག་གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་བློ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྫས་སུ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གོ་བ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡོངས་གྲུབ་གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་

གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་ལ་གང་ཤེས་ན་ཞེས་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་བློ་ངན་མི་འབྱུང་ལ། སྒྲོ་སྐུར་བྲལ་བའི་བློས་ཇི་ལྟར་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་མཚན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ། བདེན་དོན་དུ་བཞག་པ། རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ། ཕྲ་རགས་སུ་བཞག་པ། གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ། དག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ། བསྡུ་བ་བཤད་པ། དབྱེ་བ་བཤད་པ། མཁས་བྱའི་གནས་བཅུར་བཞག་པ་དང་བརྒྱད་ལས། དང་པོ།

མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་།།
སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།།

དྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད་དོན་ཏེ།།
རྒྱ་བའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམ་བཞིན།།
སྡུག་བསྔལ་ལེན་དང་མཚན་ཉིད་དང་།།
འབྲེལ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན།།
དངོས་མེད་དེ་དངོས་མ་ཡིན་དང་།།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད།།
མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་དང་།།
དེ་དང་མི་མཐུན་མཚན་ཉིད་དང་།།
རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན།།

མི་རྟག་དོན་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྟག་པ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བློ་དང་། དེའི་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མེད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མི་

རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞི་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ནོ།།

དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། མི་རྟག་པའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་འཇོག་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་རྫས་སུ་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཡང་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ཐོབ་སྟེ་རྟག་མི་རྟག་དངོས་འགལ་གྱི་བར་ན་ཕུང་གསུམ་མེད་ལ། ཀུན་བརྟགས་དེ་ནི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའོ། །གཞན་དབང་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྔར་དྲི་བཅས་དང་། ཕྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏེ། སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མི་རྟག་པའི་གནས་སྐབས་དང་

ལྡན་པ་ཙམ་ལས་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བར་བྱུང་སྟེ། དེས་ན་མི་རྟག་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་འདི་རྩ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུམ་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་། ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ནི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་འཇོག་ལ། འདི་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དོན་འཇོག་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པའམ། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྟོང་པར་འདོད་དེ། སྟོང་པ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་

ཅེས་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བའམ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་གི་ངོ་བོར་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བསྟན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ།

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པར་འདོད།།
བག་ཆགས་དག་ནི་ཀུན་ནས་འབྱུང་།།
མ་གྲོལ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ།།
ངོ་བོ་ཉིད་དང་གཉིས་མི་སྐྱེ།།
དྲི་མ་ཞི་བ་གཉིས་སུ་འདོད།།
ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤང་བ་དང་།།
ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་བྱ་བས་ནི།།

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡང་དག་བཤད།།

དེ་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཟུག་གཉིས་བཞིས་བསྡུས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཚང་སྟེ། གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པར་རང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཞེན་པས་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་གསོག་པར་བྱེད་པས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གཞན་དབང་གིས་འཁོར་བ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་དང་མ་བྲལ་བ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ནམ་བྲལ་བའི་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་བརྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མ་གྲུབ་པའམ་མི་སྐྱེ་བའི་

ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གདོད་ནས་དྲི་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ན་དེ་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་འཇོག་ཅིང་། ཕྱི་མ་ཡོངས་གྲུབ་འདི་ལ་དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་བྲལ་བ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་འདོད་ལ། དེའི་ནང་གི་ཕྱི་མ་བྲལ་ཆ་འདི་ནི་འགོག་པ་དངོས་ཡིན་ནོ།།

ངོ་བོ་ཉིད་འདི་གསུམ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་བརྟགས་ལམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལམ་གྱི་མིང་ཡུལ་དེ་ལའང་བཏགས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དབང་ནི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སུ་སྣང་བ་ཅན་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་ན་གོང་དུ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་ཟད་ནས་ནི་གྲོལ་བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། དེས་ན་དེ་ལ་ལམ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་མིང་སྤང་བྱ་ལ་བཏགས་པའོ། །ཡོངས་

གྲུབ་ནི་ཐོབ་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ནི་ལམ་དུ་བཤད་དེ་འབྲས་བུའི་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པའོ།།

གསུམ་པ་ཕྲ་རགས་སུ་བཞག་པ་ལ། རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཕྲ་བ་དོན་དམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་དང་།།
དེ་བཞིན་བརྗོད་པ་རགས་པ་ཡིན།།

བཏགས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བཤད་ན། ཀུན་རྫོབ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀུན་བརྟགས་དང་ནི། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཞན་དབང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཚིག་ཉིད་དེ་དོན་སྤྱིའི་དོན་ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་པ་ཙམ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་དག་རགས་པ་ཡིན་ཏེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐ་བ་རྟོན་དམ་བཤད་པ་ལ། ངོས་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ།

དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུ་འོ།།

དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་པུ་འོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པའམ་དམ་པའི་དོན་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཐ་མལ་པའི་ཤེས་བརྗོད་ལས་འདས་པའམ། གནས་སྣང་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་དེའི་དབྱེ་བ།

དོན་དང་ཐོབ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི།།
དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད།།
འགྱུར་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།།
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པ་གཉིས།།

དོན་དང་ཐོབ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དོན་དམ་པ་དེའི་གྲངས་སུ་གཏོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་

དེ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་ཕུལ་དུ་བྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་ལམ་སྐྱེ་འབྲས་བུའི་མཆོག་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་གཞི་འབྲས་ལམ་གསུམ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་དོན་དམ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ལ་གཞི་འབྲས་ཀྱི་ལྡོག་ཆས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཞིང་། ཕྱི་མ་ལམ་བདེན་འདུས་བྱས་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པས་སྔ་མ་གསུམ་དང་གནད་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ཀྱང་ཡོངས་

གྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་བསྡུ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དག་པ་གཞན་དབང་གི་བརྡ་སྦྱར་ན་ཡང་དགོངས་བཞེད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བཞི་པ་གྲགས་པའི་དོན་བཞག་པ།

གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་སྟེ།།
གསུམ་གྱིས་རིགས་པའི་གྲགས་པ་འོ།།

གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའམ། རིགས་པས་གྲགས་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲགས་པ་གཉིས་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བརྡའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་གདགས་པ་གཅིག་པུའི་སྒོ་ནས་གྲགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ཟག་རིགས་པའི་དོན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་མམ། ཡང་ན་བྱ་བ

བྱེད་པ་བསྒྲོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་གང་ཞིག་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ནི་རིགས་པའི་གྲགས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཀ་བ་ཞེས་སུ་མིང་ཐོགས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གྲགས་པ་དང་། ཀ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རིགས་པའི་གྲགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

སྐབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་གྲགས་པ་དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོ་ནས་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བརྟགས་གཅིག་པུའི་ཆ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལ་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་མིང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ན་འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཚད་མ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་པས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཁོ་ན་ལས་འཇོག་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་བཞག་ཏུ་རུང་སྟེ། མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་

རྣམ་གཞག་སྣ་ཚོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པ་རྣམས་སོ།།

ལྔ་པ་དག་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུ་བཞག་པ།

རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ།།
གཅིག་པུ་ཁོ་ནར་བཞེད་པ་ཡིན།།

རྣམ་དག་སྤྱོད་ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་མ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེ་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཆེ་གནས་སྣང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དྲུག་པ་བསྡུ་བ་བཤད་པ།

རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་།།
མིང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ།།

ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་རབ་ཁོ་ན།།
གཅིག་བུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན།།

རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པའི་སྒོམ་ནི་དངོས་པོ་ལྔ་འམ་ཆོས་ལྔར་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མིང་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ལྔའོ། །དེ་ལ་མིང་ནི་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་མིང་གི་གདགས་གཞི་གདུང་འདེགས་སོགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ལྟོ་ལྡིར་བ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་དང་གསུམ་པོ་དེ་ནི་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བརྟགས་རྣམ་པ་གཉིས་

སུ་བསྡུ་བར་བྱ་སྟེ། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་སྣང་བ་ལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་མེད་གདགས་པའི་གཞི་འམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་དབང་གི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །མེད་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ནི། ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་ཁོ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།།

བདུན་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

འདུག་དེ་ཁོ་ན་རྣམ་པ་གཉིས།།
གནས་པ་དང་ནི་ངན་པར་ཞུགས།།
མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་དང་དག །
ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་གཅིག་པུ་འོ།།

འདུག་དེ་ཁོ་ན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་བདུན་ལ། །བརྟེན་ནས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གཞན་དབང་གིས་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །མཚོན་པ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་གང་ཞིག །ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་ཞི་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་འགོག་བདེན་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལམ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་དང་ལྡན་པའི་

ལམ་བདེན་དང་བདུན་པོ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་མདོ་དང་དབུས་མཐའ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་འཁོར་བ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་གཉིས། རྣམ་རིག་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ། ལྷག་མ་བཞི་བདེན་བཞི་དང་སྦྱར་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་དེ་ཉིད་བདུན་པོ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། ཀུན་བརྟགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཅིང་མ་དག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་པ་དང་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའམ་ངན་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལས་དབྱེ་སྟེ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་འདི་དག་ཀྱང་ཀུན་བརྟགས་ལ་དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཞན་དབང་གིས་འཇུག་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡང་

དག་པར་སྒྲུབ་པ་བཞི་ནི་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུར་འདུ་བས་ན་དེ་ལས་བཞིར་དབྱེ་བ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་། རྣམ་དག་འགོག་པ་གཉིས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་ལམ་གཉིས་ནི། དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ།།

བརྒྱད་པ་མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་བདག་ལྟ་བཅུ་བཤད་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་ཟ་བ་དང་།།
བྱེད་པ་དང་ནི་དབང་བསྒྱུར་དང་།།
བདག་པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་།།
ཉོན་མོངས་པ་དང་དག་པའི་གནས།།
རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་གྲོལ།།

འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ།།

གཅིག་དང་རྒྱུ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་པོ་འདི་གཏན་ལ་ཕབ་ན་དེར་ཞེན་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ཡིན་ལ། གནས་བཅུ་པོ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་སྤོང་བའང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། དུས་ལ་མཁས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པའོ།།

དེ་ལ་བདག་ལྟ་བཅུ་ནི། བདག་གཅིག་པུར་ལྟ་བ་དང་། བདག་རྒྱུར་ལྟ་བ་སོགས་བཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པས་བདག

གཅིག་པུར་ལྟ་བ་སྤོང་སྟེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་བདག་གི་གདགས་གཞི་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། འདི་ལ་གཅིག་པུ་ཆ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ་ཕུང་པོ་ལྔར་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ནང་གི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆོས་དུ་མ་བསྡུས་ནས་སྤྱངས་པ་ལ་ཕུང་པོའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་བྱས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་བདག་ཅེས་བྱ་བ་གཅིག་པུ་བ་ཞིག་མེད་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་བདག་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་ནི་ཁམས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ལ། དེ་དག་ནི་སོ་སོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ས་བོན་སོ་སོར་འཛིན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་ན། དེ་དག་སོ་སོའི་རྒྱུ་ལས་སྟོད་བཅུད་འདི་འབྱུང་གི་བདག་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱུ་མིན་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོའམ་ཟ་བ་པོར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་པོ་འདིར་འདུས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པ་མེད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག

ལ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་འདི་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཟ་བ་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ན་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་ཅིང་མ་ཚོགས་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་ནས་བདག་གིས་བྱེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཤེས་སོ། །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་སོའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་གི་ བདག་གིས་ནི་རང་དབང་བསྒྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱ་མི་ནུས་པར་རྟོགས་སོ།།

བདག་ནི་བདག་པོའམ་གཙོ་བོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དབང་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་མཁས་པས་སྤངས་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབང་

བྱེད་པ་ན་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་པོར་གྱུར་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་སྔ་ཕྱིར་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བའི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་དུས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། དངོས་པོའི་སྐྱེ་འཇིག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་དུ་བཞག་ཅིང་དེ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ལ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་དང་དུས་གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་མེད་པར་མི་སྲིད་པར་གྲུབ་པས་སོ། །བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་བཞི་རྒྱུ་འབྲས་ཟུང་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་བྱང་གི་གཞིའམ་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པས་སོ། །བདག་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་སྣང་གི གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་

ཅན་ནམ་སྒོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་དམིགས་པས་སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྔར་མ་གྲོལ་ལ་ཕྱིས་གྲོལ་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པས་སྤོང་སྟེ། འདུས་བྱས་ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་ལ་མྱང་འདས་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་པའི་མ་དག་པ་དང་དག་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཚད་མས་མ་དམིགས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཐར་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ལ་ནི་དམིགས་ནས་མི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ལྟ་བའི་གནས་ཤེས་བྱ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ན་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རང་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་བྱེད་མཁས་བྱེའི་གནས་བཅུ་ནས་བཤད་པ་ལ། གནས་བཅུ་པོ་རང་བཞིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་དོན།།
ཆོས་ཉིད་དོན་གྱིས་དེ་དག་དེར།།

ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་རྣམ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་བཤད་ན། འདི་དག་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་ཞིང་ཞེན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་དེ་དང་དེར་བརྟགས་པའི་ཆ་རྣམས་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེར་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་ཅིང་བརྗོད་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་བརྟགས་སོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་གཟུགས་

སུ་སྣང་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ངོ་། །གཟུགས་དེའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱར་རུང་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་འདུ་སོགས་དང་། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལྷག་མ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ གནས་སོ་སོར་མཁས་པར་བྱ་བ་ རྒྱས་བཤད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཅུ་ལས། དང་པོ་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་ནི།

ཐོག་མ་དུ་མ་ཉིད་དང་ནི།།
བསྡུས་དང་ཡོངས་སུ་ཕྱེ་བའི་དོན།།

ཐོག་མ་དུ་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་ཐོག་མ་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རང་མཚན་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཉིད་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དང་ནི། དུ་མའི་ཆོས་དེ་དག་རིགས་མཐུན་པའི་སྒོ་ནས་ལྷན་ཅིག་བསྡུས་པ་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་མ་ལྷན་ཅིག་སྤུངས་པ་ལ་ཕུང་པོ

ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལའང་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལྔར་ཡོངས་སུ་དབྱེ་བའི་དོན་ནས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་འདི་དག་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བར་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཐ་དད་པ་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དེ་ཀུན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་གྲངས་སུ་བཞག་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་ངམ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་མྱོང་བའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་ནོ་ཅོག་ལ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས། ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པ།

འཛིན་དང་གཟུང་དང་དེ་འཛིན་པ།།
ས་བོན་དོན་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད།།

འཛིན་དང་གཟུང་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུའམ་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཏེ། དབང་པོ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་རང་ཡུལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཡོད་དེ། དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཐོང་སོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་ནི་མེའི་ཚ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་ཁམས་ཞེས་བཏགས་ཏེ། སྨྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་ལ་ས་བོན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་སུ་མ་ཟད་དེ་མཚུངས་ཀྱི་སྐབས་ན་ཡང་ཡུལ་འཛིན་པའི་ནུས་པ་དང་བྲལ་

བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་ནང་གི་ས་བོན་བཞིན་དུ་དེ་ལ་དེའི་ཆོས་དེ་དག་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་འདི་ནི་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་བློའི་གཟུང་བའི་གཞིའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པར་བསྐྱེད་པ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཤེས་ཤིང་འཛིན་པའི་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་བོས་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་མཁས་བྱའི་གནས་དང་པོ་ལས་གཞན་པ་ཁམས་ལ་མཁས་པའི་གནས་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་ཙམ་སྟེ། འོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གསུམ་པ་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པ།

ཚོར་དང་དོན་རྣམས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི།།

ཉེར་སྤྱོད་འབྱུང་སྒོ་གཞན་ཡིན་ནོ།།

ཚོར་དང་དོན་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལས། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཡིད་ཀྱི་མཆེད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དེ་དྲུག་པོ་ནི། ཚོར་བ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་སྒོའམ་སྐྱེ་སྒོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་འདིས་ཡུལ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ནས་བདེ་སྡུག་སོགས་མྱོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བར་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་ནི་དོན་རྣམས་སོ་སོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་འབྱུང་སྒོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པ་ཤེས་པ་ཉེ་བར་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་དེ། སྒོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པར་བྱེད་པ་ལ་མིང་དེ་སྐད་དུ་བཏགས་པའོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ནི་ཡོངས་

སུ་གཅོད་པར་བྱ་བ་དང་། མིག་སོགས་ནི་ཡུལ་སོགས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཚོགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་དང་དེ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ཉེར་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འབྱུང་བའི་སྒོ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཆོས་སུ་གདགས་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཞིང་དེས་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་ལ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྡུག་གི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པས་མྱོང་བ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ཤེས་པ་ཉིད་འདོགས་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་འདི་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་ རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྟོལ་བ་ལ།།
སྒྲོ་འདོགས་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད།།

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ལས་སྐྱེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ཡི། རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྒྱུ་མིན་པ་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལས་མི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱུས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐུར་འདེབས་མེད་པར་ཇི་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་མིན་རྒྱུར་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་མིན་དུ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་ནི། ད་ལྟའི་ཕུང་པོ་འདི་སྐྱེ་བ་

སྔ་མའི་ཕུང་པོ་ལས་མ་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། །འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདི་དག་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་འདོད་པའམ། རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་ཅེས་སམ། ཚེ་ཕྱི་མ་མེད་པའམ། འགོག་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ཐམས་ཅད་དོ།།

རྒྱུའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་དེས་འབྲས་བུ་དེ་བྱའོ་ཞེས་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་པོར་འདོད་པའམ། ཡང་ན་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་དེ་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པ་རང་དབང་བ་ཞིག་འཛིན་པའོ། །བྱེད་པ་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་ནི་རྒྱུ་དེས་

དེ་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་འབྲས་དུས་ན་རྒྱུ་འགག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་འཛིན་པ་བལྟས་ཏེ། མདོར་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དེ་ཉིད་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མེད། རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་དེར་འབྲས་བུ་བྱེད་པའི་རྩོལ་བའམ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་ཚོགས་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་གི རྒྱུའི་སྐད་ཅིག་ལ་འབྲས་བུ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་རྩོལ་བ་མེད་ཀྱང་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པོས་དབེན་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལྟ་བུས་བདག་གིས་མྱུ་གུ་འདུ་བྱེད་ལྟ་བུ་འདི་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག །མྱུ་གུ་དང་འདུ་བྱེད་དེ་དག་གིས་བདག་འདིས་བསྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་

འགག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་བྱས་ནས་རང་ཉིད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལའང་། རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་བཏགས་ཀྱི། དོན་ལ་བྱེད་པ་པོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ། སྔོན་དུས་བཟའ་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུའི་དཔྱིད་དུས་ས་བོན་འདེབས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དེ་ལོ་ཏོག་གི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྟུད་པ་ལ་ཉེ་བར་ཕན་པའི་བརྒྱུད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་དེ་རང་ཉིད་ཀྱང་སྔོན་སོང་གི་རྒྱུ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་ལ། སེམས་པ་དེ་ཁོ་ནས་ལོ་ཏོག་རང་དབང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅིག་ཚོགས་པའི་ཐ་མར་ལོ་ཏོག་བསྐྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ལོ་ཏོག་སྐྱེས་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་ཕྱིར་ལོ་ཏོག་སྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བསྒྲུབ་ཅིང་རྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་

སོ། །འོན་ཀྱང་ཞིང་འདི་ནི་མི་འདིས་བཙུགས་སོ་ཞེས་བྱེད་པོར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའི་ཐོག་མར་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་སྣང་བའི་སྐྱེས་བུ་དེའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་བྱེད་པ་པོ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་གནས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

ལྔ་པ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པ།

མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་།།
མཉམ་དུ་འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་།།
འཐོབ་དང་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག །
གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ་གཞན།།

མི་འདོད་འདོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྱབ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུ་གང་ལས་འབྲས་བུ་གང་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བ། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་རྒྱུ་གང་ལ་བལྟོས་པ་དང་མི་བལྟོས་པ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སྲིད་པ་དང་མི་སྲིད་པའམ། གནས་ཡོད་པ་དང་གནས་མེད་པའི་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྒོ་

ནས་འཁོར་འདས་ཐ་དད་དོར་གྱི་བྱ་བ་ཐ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ།

གང་ཞེ་ན། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱིས་མི་འདོད་བཞིན་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པ་གཞན་དབང་ལེགས་པར་སྤྱད་པའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་གྱི་དབང་ལས་སྒྲིམ་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མ་སྤྲང་བར་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་དུ་བྱུང་བ་གཞན་དབང་ནི་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་གཉིས་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དབང་བྱེད་པ་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་དང་། འཐོབ་པ་གཞན་དབང

བྱུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་ནི་འཕགས་པས་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་ཚེའི་གཞན་དབང་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་བདུན་པོ་འདི་གཞན་དབང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་གཞན་དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་ཀྱི་རྒྱུ་མི་དགེའི་ལས་སྔོན་སོང་གི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ་རང་གི་འདོད་པས་བཟློག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་ལ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་གནས་མེད་པ་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་དགེ་བའི་ལས་སྔོན་སོང་ལ་རག་ལས་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་གི་འདོད་པས་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རྣམ་དག་ཐོབ་པ་དང་།

མ་སྤྱངས་ན་མི་ཐོབ་པ་སོགས་ལྡོག་མ་རྣམས་ལའང་སོ་སོའི་གནས་ཡོད་སྐབས་ཡོད་དང་། གནས་མེད་སྐབས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེས་མཚོན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་སྐྱེས་བུའི་རང་འདོད་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མེད་པར་ཤེས་ནས་ཆོས་གང་ལ་གང་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་གང་གནས་མིན་ཞིང་སྐབས་མིན་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

དྲུག་པ་དབང་པོ་ལ་མཁས་པ།

འཛིན་དང་གནས་དང་རྒྱུན་མི་འཆད།།
སྤྱོད་དང་དག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར།།

འཛིན་དང་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བྲམ་ཟེ་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་ཞུས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། མིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལྔ་དང་། ཡིད་དབང་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་། ཕོ་དབང་དང་། མོ་

དབང་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཉེར་གཉིས་སོ།།

དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་དང་། ཚོར་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་དགུ་པོ་དེ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་བཇོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བཇོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་གང་ལ་དབང་བྱེད་ཅེ་ན། མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་གྱི་དྲུག་པོ་དེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་ཡུལ་དེ་དག་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །སྲོག་གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཕོ་མོའི་དབང་པོས་མངལ་

ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་སོགས་ལྔ་པོས་དགེ་སྡིག་གི་འབྲས་བུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་གསུམ་གྱིས་དག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་དབང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཉེར་གཉིས་པོ་འདི་ལ་དབང་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

བདུན་པ་དུས་ལ་མཁས་པ།

འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སྨྱུད་ཟིན་དང་།།
དེ་བཞིན་མ་སྨྱུད་གཞན་ཡིན་ནོ།།

འབྲས་བུ་རྒྱུ་རྣམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དུས་ཞེས་པ་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་ཆ་ལས་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཆོས་གང་ཞིག

འབྲས་བུ་སྐྱད་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདས་པ་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱད་པའམ་རང་ཉིད་གྲུབ་བྱེད་ནས་ད་ལྟ་འགག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་སྐྱད་བྱེད་ན་དེའི་རྒྱུ་སྔོན་དུ་འགགས་པ་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ།།

དེས་ན་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དངོས་པོ་དེ་སྔར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་ད་ལྟ་མེད་པ་ལ་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་རྣམས་སྐྱད་བྱེད་ལ་འབྲས་བུ་མ་སྐྱད་པ་དེ་ནི་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་ནས་འགག་པར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་དེ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞིང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ལ། འབྲས་བུ་ཉིད་འགག་པར་མ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ད་ལྟ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་སྐྱད་པ་སྐྱེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་མངོན་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་ཚོགས་པ་མ་ཚང་ཞིང་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་དུ་མ་གྱུར་པས་ན་རྒྱུ་སྐྱད་མ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་སྐྱད་བྱེད་ན་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡོད་དགོས་ལ།

རྒྱ་ཡང་མ་སྐྱིད་ན་འབྲས་བུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚུལ་འདིས་ཕྲ་བ་སྐད་ཅིག་གི་དུས་གསུམ་དང་རགས་པ་རྒྱུན་གྱི་སྟེང་གི་དུས་གསུམ་པོའི་ཐ་སྙད་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་བཏགས་པས་ན། དུས་ཀྱི་ཆ་ནི་སྐད་ཅིག་གི་ཕྲེང་བ་ཡིན་ནའང་། དུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ལ་ད་ལྟའི་བསྐལ་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་གཞག་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བརྒྱད་པ་ བདེན་པ་ལ་མཁས་པ།

ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་བཅས་པའི་དོན།།
དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་སྦྲུབ་པ་ཡིན།།
དེ་ཞི་བ་དང་གཉེན་པོའི་དོན།།
ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དུ་འདོད།།

ཚོར་བ་རྒྱུ་དང་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ངོར་བདེན་ཞིང་མི་བསླུ་བའི་དོན་ལ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཀུན་བྱང་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ཕྱེ་བའི་བདེན་པ་རྣམ་པ་བཞིའོ།།

དེ་གང་ཞེ་ན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་ཅི་རིགས་པར་ལྡན་པ་དང་དེའི་རྒྱུའམ་གཞི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་ཡང་སྲིད་ཀུན་ནས་འབྱུང་བའམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དེ་གཉིས་གཏན་དུ་ཞི་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ།།

དགུ་པ་ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ།

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་རྣམ་མི་རྟོག །
ཞེས་པས་གཞན་ལས་བདག་གིས་ནི།།
ངེས་པར་འབྱུང་ཕྱིར་གཞན་ཞེས་བྱ།།

ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡཱ་ནའི་སྒྲ་ལས་དྲངས་ན་བཞོན་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གང་ཟག་གང་ཞིག་ཞུགས་པའམ་ཞོན་ན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་གང་འདོད་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱོགས་སུ་འདེགས་ཤིང་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་འདིས་འདེགས་པ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། དེས་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་པ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐེག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པའི་དབྱེ་སྒོས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཡོད་

ཀུང་སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་བཤད་ན། སྤྱི་དོན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་འདི་གཉིས་སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་ཐོས་ཤིང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རང་འབྲས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་དེ་དག་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བལྟོས་པར་བདག་གིས་ནི་མངོན་དུ་ཤེས་པས་ཞི་བའི་ས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་འདས་ལ་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས། སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཆེན་པོར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཞན་དང་། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་མོ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་ལས་དེ

ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ།།

བཅུ་པ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ།

བཏགས་བཅས་རྒྱུར་བཅས་རྒྱུ་མཚན་དང་།།
རབ་ཏུ་ཞི་བ་དོན་བཅས་ནི།།
ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན།།

བཏགས་བཅས་རྒྱུར་བཅས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུར་བཅས་ཞེས། རྒྱུ་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་དེ་ལ་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་ལས་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བའོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཞེས་མིང་གདགས་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་རྣམས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། ཕྱི་ཡུལ་གྱི་ཆར་བསྡུས་པ་གནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རི་གླིང་སོགས་སུ་སྣང་བ་དང་། ལུས་སུ་སྣང་བ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། ནང་འཛིན་པའི་ཆར་

བསྡུས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་ལྔ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་བདུན་པོ་དག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཚོགས། །འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འདུས་བྱས་ཤིང་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བ་འགོག་པ་དང་། དོན་ནི་ལམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཅས་པ་འདི་དག་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལམ་དེ་ཡང་ཞི་བར་བྱེད་པས་ན་ཞི་བར་གཏོགས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚན་ནས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པས་ན་འདུས་མ་བྱས་མཚན་ཉིད་པར་མི་བཞག་གོ །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་འདི་ནི་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུའི་ནང་གི་ཐ་མ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དོན་བཅས་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རབ་ཞི་འགོག་པ་འབྲས་བུ་མི་སློབ་

ལམ་གྱི་ཆར་བསྟུ་ན། ཆོས་ལྔ་ལ་ཞེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་དེའི་སྟེང་ནས་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་སྟེ་འཇོག་ཚུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ལ་མཛེས་ཤིང་ཐུན་མོང་སྤྱིར་ནི། བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱུར་བཅས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་བཅས་ཤིང་། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བཅས་པའམ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགག་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་དང་བཏགས་བཅས་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དེ་དག་རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཞིག་དོན་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཏན་མེད་རི་བོང་གི་རྭ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་དོན་གྱི་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།

དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གསུམ་པའོ།།

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སོ།། །།

༈ གཉིས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ལམ་གྱི་ཆོས་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་ལྔ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་བཤད་པ། འབྱིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ། མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲིད་རྒྱུའི་ཕྱིར།།
གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་རྨོངས་ཕྱིར།།
བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས།།
དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམ།།

གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལུས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཞི་སྟེ། ཇི་སྐད་ནུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འདུ་བྱེད་པ་ནི་གནས་ངན་ལེན་ཞེས་བྱ་ལ། རྣམ་སྨིན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་དེའི་དོན་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ །ཚོར་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་སྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ།

སེམས་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བརྟགས་པས་འགོག་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ་བདག་མེད་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་སྒོ་ནས་བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་སྐྲག་པ་མེད་པར་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་

པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་རྣམས།།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་ཤེས་ན།།
དེ་དག་སྤོང་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ནི།།
རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་།།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བསྒོམས་པས་སྤང་བྱ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དེ་དག་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་དག་རབ་ཏུ་འབྱུང་སྟེ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྐྱེས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་དང་བཞིའོ།།

གསུམ་པ་ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ལ། དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ།

དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད།།
དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར།།
ཉེས་པ་ལྷ་སྦྱོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད།།
བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ།།

དེར་གནས་ལས་སུ་རུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དེར་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ནི། མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ལྟ་བུར་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་ཉེས་པ་ལྷ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ།།

གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤང་བྱ་ཉེས་པ་ལྔ། གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ།

ལེ་ལོ་དང་ནི་གནས་ངན་རྣམས།།
བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་།།
འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ།།
འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ།།

ལེ་ལོ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཏིང་འཛིན་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་ལྔ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གདམས་ངག་རྣམས་བརྗེད་པ་དང་གཉིས་ནི་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་བོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི་ནང་དུ་རྨུགས་ཏེ་བྱིང་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་འཕྲོ་བའི་རྒོད་པ་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་སོགས་བྱུང་བ་ན་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་རྩོལ་བཞིན་འདུ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་

ལ། དེ་ལྟར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པའོ། །གཉེན་པོ་དེས་བྱིང་རྒོད་ཞི་བ་ན་ད་དུང་ཡང་འདུ་བྱེད་ཆེས་ན་དེ་ཉིད་ཆོས་གཡོ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་པ།

གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་།།
རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་འོ།།
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་།།
བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་དང་།།
དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་།།
ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇུག་པ་འོ།།

གནས་དང་དེ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལེ་ལོ་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་བཞི་ནི། དད་པ་འདུན་པ་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱངས་བཞི་ཡིན་ཏེ།

ཤིན་སྦྱངས་གྲུབ་ན་ལེ་ལོ་མི་འབྱུང་ལ། ཤིན་སྦྱངས་དེ་ནི་རྩོལ་བས་འགྲུབ་ཅིང་། རྩོལ་བ་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་འདུན་པའི་སྒོ་ནས་འགྲུབ་ལ། འདུན་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཐོག་མར་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཤིང་དད་པས་སོ། །དེས་ན་རྩོལ་བའི་གནས་ནི་ཉིད་འཛིན་དེ་མངོན་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། འདུན་པའི་རྒྱུ་དད་པ་དང་། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ།།

དེས་ན་དེ་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་གཞན་བཞིའི་གཉེན་པོ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་བཏང་སྙོམས་བཞི་སྟེ། དྲན་པས་གདམས་ངག་གི་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་བ་དང་རྒོད་པ་བྱུང་བ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་པས་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་ཞི་ཚེ་རང་བབ་ཀྱིས་རྣལ་དུ་འཇུག་པའོ།།

བཞི་པ་སྤྱོད་ལམ་དོན་ཆེ་གཉིས་སུ་དབང་པོ་ལྔ།

ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བསྐྱེད་ནས།།
འདུན་དང་སྦྱོར་བ་དབང་བྱེད་དང་།།
དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་།།
མི་འཕྲོ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱང་ངོ་།།

ཐར་པའི་ཆ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་དད་པས་བདེན་བཞི་བླང་དོར་ལ་འདུན་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་པས་སྦྱོར་བ་ཉམས་ལེན་ལ་དབང་བྱེད་པ་དང་། འདིར་དབང་བྱེད་ཅེས་པ་འདི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དབུས་སུ་བྱུང་བ་ནི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མཐའ་ཀུན་ལའང་དབང་བྱེད་ཅེས་སྦྱར་བར་བྱ་དགོས་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དྲན་པས་དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་

རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལྔས་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ།།

ལྔ་པ་བཤད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་སུ་སྟོབས་ལྔ་ལ། དངོས་དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ་གཉིས། དང་པོ།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སྲབ་པའི་ཕྱིར།།
སྟོབས་ལྡན་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན།།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དད་པ་སོགས་ལྔ་པོ་དེའི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་དད་དང་ལེ་ལོ་དང་བརྗེད་ངས་དང་རྣམ་གཡེངས་དང་རྨོངས་པའམ་ཤེས་འཆལ་རྣམས་ནི་སྲབ་པ་སྟེ་ཉམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། དད་སོགས་ལྔ་པོ་སྟོབས་དང་ལྡན་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཟླ་མི་ནུས་པས་ན་དད་པའི་སྟོབས་སོགས་སུ་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟར་དབང་སྟོབས་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པའི་དབང་གིས་བརྩོན་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དྲན་པ་དང་། དེ་ལས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་

སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ནི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པའི་བར་དུ་འགྲོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ་དང་དབང་སྟོབས་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བ།

དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ།།
ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ།།

དབང་པོ་རྣམས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དབང་པོ་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་སྦྱོར་ལམ་བཞི་པོ་གཉིས་གཉིས་སུ་འཇོག་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་དྲོད་དང་རྩེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ན་དབང་པོ་ལྔ་དང་། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་ཚེ་ན་སྟོབས་ལྔ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

དྲུག་པ་མཐོང་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན།

རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །
གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ།།
བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན།།

རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །
འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི།།
ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན།།

རང་བཞིན་ཡན་ལག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོའམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པའོ། །གསུམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། བཞི་པ་དགའ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་ལམ་དེ་དག་ལས་ཐོབ་

པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཤིན་སྦྱངས། ཏིང་འཛིན། བཏང་སྙོམས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་གསུམ་ལ་ཤིན་སྦྱངས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞི་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་བཤད་པ།

ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་།།
རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད།།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི།།
ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ།།
ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྟུངས།།
གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད།།
ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དང་།།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོ།།

ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ལས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛིན་པའམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་ནི་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་དོན་རྣམས་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་ལ་རྟོག་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ངག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡང་དག་པ་ཅན་ནོ། །ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་

པའི་ངག་གིས་ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི། སྲོག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀུན་ཏུ་མི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་དེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་འཚོ་བ་ཁ་གསག་སོགས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲལ་བ་ཡིན་པས། དེས་ཡོ་བྱད་བསྙུང་བ་དང་ལྡན་པ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ།།

རྩོལ་བ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དྲན་པ་གསུམ་ནི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། དྲན་པས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བྱིང་རྒོད་སྤོང་སྟེ། ཞི་གནས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡོན་

ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་གནས་ནས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ནི་ལྔ་བ་སོགས་དེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ།།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི།

རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་བཟློག་པ་དང་།།
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག །
རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་བསྒོམ་པ་འོ།།

རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལམ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ། ཚོགས་སྦྱོར་བས་དྲན་ཉེ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལམ་བསྒོམ་པ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་གཞལ་བས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ། བདག་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པས་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནའང་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བཟློག་པའང་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་ལམ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པར་བསྒོམ་པའོ།།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ནི།།
དམིགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།།
འཐོབ་པས་དེ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་དྲན་ཉེ་སོགས་སྒོམ་པ་ནི། ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ་གང་ཞེ་ན། དམིགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་

ཀའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་དམིགས་ནས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་པས་རྒྱ་ཆུང་བའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སྤྲོ་སྐྱུར་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་ཉན་རང་རྣམས་ལུས་མི་གཙང་སོགས་དང་འབྲལ་ཞིང་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམས་པས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ།།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ། གནས་སྐབས་དགུར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་དུ་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་གཉིས། དང་པོ།

རྒྱུ་ཡི་གནས་དང་ཞུགས་པ་དང་།།
སྦྱོར་དང་འབྲས་བུ་བརྗོད་པ་དང་།།
བྱ་དང་བྱ་མེད་ཁྱད་པར་དང་།།
དེ་ནི་བླ་མ་བླ་ན་མེད།།

རྒྱུ་ཡི་གནས་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་དགུས་བཤད་དེ། རྒྱུའི་གནས་ནི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཞུགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ས་དང་པོ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། འབྲས་བུ་ཉིད་བརྗོད་པ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། འབད་རྩོལ་གྱི་བྱ་བ་མེད་པའམ་མི་སློབ་པ་ས་བརྒྱད་པ

དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ས་དགུ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སློབ་པའི་ས་ཀུན་ལས་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ས་བཅུ་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་མི་སློབ་ལམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ས་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

མོས་པ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་།།
ངེས་པར་འབྱུང་དང་ལུང་བསྟན་དང་།།
བརྗོད་པ་དང་ནི་དབང་བསྐུར་དང་།།
ཐོབ་པ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་དང་།།
བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པ་འོ།།

མོས་པ་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་རིགས་དང་ཞུགས་པ་དང་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འདས་པའི་ལམ་ལ་དངོས་

སྲུ་འཛུག་པ་ས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་འབད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོང་གི་སྤང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། དགུ་པར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་བརྗོད་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་དབང་བསྐུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སྐུ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དགུར་ཡང་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་གསུམ་སྟེ།།
མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་།།
རྣམ་པར་དག་པར་ཅི་རིགས་སྦྱར།།
འདི་ལས་ཇི་ལྟར་ཚོས་ཚོས་སུ།།

གང་ཟག་རྣམ་པར་≡གཞག་[1]པར་འདོད།།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་གནས་སྐབས་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དྲི་མས་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་དག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྣང་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་ཚན་གཉིས་པོ་འདི་ལས་ཇི་ལྟར་འོས་འོས་སུ་གང་ཟག་གསུམ་པོའམ། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་དང་ཞུགས་པ་སྦྱོར་བ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་པ་ནི་མ་དག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །འབྲས་བུ་ནས་བླ་མའི་བར་ལྔ་དང་། འཇུག་པ་ནས་དབང་བསྐུར་བའི་བར་གྱི་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ

(1) པེ་ཅིན་དང་སྣར་ཐང་པར་མ་རྣམས་སུ། 《རྣམ་པར་བཞག》ཅེས་གསལ་ལོ།།

དེ་ལ་གནས་པ་ནི་དག་མ་དག་གཉིས་ལྡན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སམས་བསྡུས་པའོ། །དེའི་ལྷག་མ་བླ་མེད་དང་ཐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་སྟེ་བཞི་ནི་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སམས་བསྡུས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་སོ།།

དེ་ལ་བྱ་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལ་མི་སློབ་པ་ཞེས་དང་། བླ་མ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་བས་སར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན། བློ་བརྟན་གྱིས་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་འགྲེལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ན། བླ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡར་སྦྱར་བ་དང་། བླ་མ་ས་བཅུ་པ་ལ་མི་སྦྱར་བར་སྦྱོར་སྦྱོར་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་བཅུ་པ་དང་བརྒྱད་པའི་གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཏེ་མ་བསྟན་པ་དང་། མི་སློབ་པ་དང་བླ་ན་མེད་པ་ཟློས་པ་དང་། དགུ་ཚན་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་པར་གོ་རིམ་

བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་གོང་མ་རྣམས་དང་དོན་གྱིས་ཟློས་པ་སོགས་བཤད་ཚུལ་ཅུང་མི་བདེ་འདྲ་བས་དབྱིག་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་མི་སློབ་པ་ནི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་ལས་འཕགས་པའི་སར་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ཉན་རང་སོགས་དང་། སློབ་པའི་བྱང་སེམས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པའི་ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནའང་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད། དགུ་ཚན་སྤུ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་འགྱུར་བ་དང་། གོང་འོག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འབྲུགས་པར་གོ་བའི་གནད་ལེགས་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རང་ཁོ་ནས་སྨྲས་པ་ལས་གཞན་ལས་དེ་ལྟར་མ་མཐོང་བས་སླར་ཡང་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་འཚལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ། འབྲས་བུ་ལྔ་སྦྱོར་བསྟན། ལམ་གྱི་ངོས་ནས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

སྣོད་གྱུར་རྣམ་པར་སྨིན་བརྗོད་དང་།།
དེ་ཡི་དབང་གིས་སྟོབས་དང་ནི།།
འདོད་དང་འཕེལ་དང་རྣམ་དག་སྟེ།།
དེ་དག་འབྲས་བུ་གོ་རིམ་བཞིན།།

སྣོད་གྱུར་རྣམ་པར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བསྡོམས་ན་རྣམ་པ་ལྔར་འདུ་སྟེ། དགེ་བ་སྤྱད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རྣམས་སུ་དགེ་བའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དགེ་བའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོ་རྙེད་པ་དང་། ཡིད་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བའི་སྒོའམ་སྣོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་དགེ་བ་སྔ་མའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །སྣོད་དུ་གྱུར་པ་དེའི་དབང་གིས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་

ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་དང་ནི། དགེ་བ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། ཚེ་འདིར་དགེ་བ་སྔ་མ་གོམས་པའི་མཐུ་ལས་སྔར་མེད་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པར་དག་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ནི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི་ལམ་གྱི་ངོས་ནས་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོག་མ་དང་།།
དེ་གོམས་བྱས་དང་རྫོགས་པ་འོ།།
རྗེས་སུ་མཐུན་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས།།
བྲལ་བ་དང་ནི་ཁྱད་པར་དང་།།
བླ་མ་དང་ནི་བླ་ན་མེད།།
འབྲས་བུ་གཞན་ཏེ་མདོར་བསྡུས་པའོ།།

ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་འབྱུང་བས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་མ་ནི་མཐོང་ལམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་དང་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་། མཐོང་ཟིན་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསུམ་སྟེ་དེ་བཞིར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་འདུས། །དེ་ཡང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔ་མ་སྔ་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པའམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཐུན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐོང་ལམ་ལ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོམས་པར་བྱས་པ་དང་རྫོགས་པ་གཉིས་ལ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རང་སའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་མངོན་ཞེན་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་བླ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉན་རང་ལས་བླ་མར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་གཞན་ཏེ། གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གྲངས་འདི་དག་གིས་ལམ་མཐའ་དག་གི་འབྲས་བུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྤྱི་རིགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པར་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།
གཉེན་པོ་སྒོམ་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་པའོ།།

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྒོམ་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

༄ གཉིས་པ་ཐུན་མིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

བླ་མེད་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བ་དང་།།
དམིགས་པ་དང་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ།།
བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་འོ།།

བླ་མེད་ཉིད་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལྟར་སྦྱོར་བ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་ནི། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དོན་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་བ་བླ་མེད། དམིགས་པ་བླ་མེད། ཡང་དག་འགྲུབ་པ་བླ་མེད་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

སྦྱོར་བ་དག་ནི་རྣམ་དྲུག་སྟེ།།
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ལའོ།།

དམ་པ་དང་ནི་ཡིད་བྱེད་དང་།།
རྗེས་སུ་མཐུན་ཆོས་མཐའ་སྤྱངས་དང་།།
ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད།།

སྒྲུབ་པ་དག་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། དེ་ཡང་བསྒྲུབ་བྱ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལའོ། །སྒྲུབ་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་སྤྱང་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་≡ལྷ་ལས།[1] དང་པོ་དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་ཚུལ་དམ་པ་བཅུ་གཉིས། བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའོ། །དང་པོ།

དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ།།

(1) ༼གོང་གི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར་དྲུག་ལས།༽ཞུ་དག་པའི་མཆན།

རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་།།
ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་།།
རྒྱུན་མི་འཆད་དང་ཆེགས་མེད་དང་།།
དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་གཟུང་དང་།།
རྟོམ་དང་འཐོབ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་།།
འགྲུབ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་ཡིན།།

དམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ་དམ་པའི་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་དམ་པ་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །གང་ཞེ་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་མི་འདོད་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དམ་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དམ་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མོས་པས་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚེགས་མེད་པ་དམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དབང་འབྱོར་བ་དམ་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་སྒྲུབ་ཚུལ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྟོམ་པ་དམ་པ་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་ཆེར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཐོབ་པ་དམ་

པ་ས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པ་དམ་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་དུ་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་མཐུན་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་དང་། འབྲུབ་པ་དམ་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་བྱང་སེམས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་དོན་གྱིས་ནི།།
ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དོ།།

དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཕྱིར་དམ་པའམ་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུར་འདོད་དེ། ཚུ་རོལ་ཏེ་དམ་པ་མིན་པ་དམན་པའི་ས་ལས་འདས་པས་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ།

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས།།
བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས།།
སྨོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་།།
འདི་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་འོ།།

སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། མ་ཆགས་པར་གཏོང་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། བླང་དོར་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཤིང་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འཁྲུགས་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། དགེ་བའི་གནས་ལ་སྤྲོ་ཞིང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཇུག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་མི་གཡོ་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་

མཁས་པ་དང་། དགེ་བའི་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱད་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། དགེ་རྩ་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྟོབས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། འདི་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའོ།།

གཉིས་པ་བྱེད་ལས།

ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་།།
གནོད་མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད།།
ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཇུག་ནུས་དང་།།
རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་།།
མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཇུག་དང་།།
ངེས་པར་ལོངས་སྤྱོད་སྨིན་པར་བྱེད།།

ལས་ནི་རྗེས་སུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེའི་ལས་ནི་སྦྱིན་པས་སེམས་ཅན་ཚིམ་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་

པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་གཞན་གནོད་གཞིར་བཅས་སྤོང་བ་དང་། བཟོད་པས་གནོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་བསྟན་པ་ལ་འདྲེན་ནུས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པས་གཞན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྔོ་བ་སོགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་རྟེན་དེས་སྦྱིན་སོགས་ལ་རྟག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རང་ཉིད་མ་ནོར་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཅན་གཞན་ཚུལ་དེས་སྨིན་པར་བྱེད་པའོ།།

གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་ལ། མདོར་བསྡུས་པ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་། རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་གཉིས། དང་པོ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཇི་ལྟ་བུར།།
ཆོས་རྣམས་བཏགས་པར་མཛད་པ་དག །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་པར་ཡང་།།
ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་བྱེད་པའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུར་བཏགས་པར་མཛད་པ་དེ་དག་གོ །དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ན། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་བཞག་པའམ་བཏགས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། ཕར་ཕྱིན་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་

སོགས་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་མང་པོ་བསྟན་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མ་ནོར་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་དུས་རྟག་པར་ཡང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་བྱེད་ལས།

ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་འཇུག་བྱེད་དང་།།
དེ་ནི་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།།

ཁམས་བརྟས་བྱེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱས་པས་རིགས་སམ་ཁམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྟས་པ་སྐྱེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོན་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྒོམ་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་ལམ་གྱིས་

དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་ལ་ཞུགས་ནས་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུ་དང་།།
ཡང་དག་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ།།

དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་པ་བཅུ་དང་ཡང་དག་པ་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་ངོ་བོ་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་།།
ཉན་དང་ཀློག་དང་ལེན་པ་དང་།།

འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་།།
དེ་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པ་འོ།།
སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི།།
བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད།།

ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའམ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་བསྡུས་ནས་རྣམ་པ་བཅུར་གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གིས་བསྡུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་ལ་མཆོད་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་ལ་རྣ་བའི་དབང་པོས་ཉན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ཀློག་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་པ་དང་། བློ་ལ་བླངས་ཟིན་པ་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་རྩེ་གཅིག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་བཅུ་པོ་འདིར་དམ་པའི་ཆོས་

དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་མཐའ་དག་འདུ་བས་ན་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་དེ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ནི་རེ་རེ་ལའང་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་ནི་ཕན་བདེ་མཐའ་དག་གི་འབྱུང་གནས་ཡིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་འབྲི་བ་དང་ཐོས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་རྩ་ཀུན་ལས་འཕགས་པར་རྒྱ་ཆེར་བསྔགས་པ་ནི་མདོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ།

ཁྱད་པར་ཕྱིར་དང་མི་ཟད་ཕྱིར།།
གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་མ་ཞིའི་ཕྱིར།།

ཁྱད་པར་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མདོ་རྣམས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱོད་ཁོ་ན་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་

སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་དེ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲི་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡང་དེ་ལྟར་འཕགས་སོ། །བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་དོན་ཙམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྲིད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མ་ཞི་བར་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ནི།

མི་གཡེང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར།།
སྒྱུར་བ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས།།

མི་གཡེང་ཕྱིན་ཅི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒྲུབ་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་ལས་མི་གཡེང་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བར་སྒྱུར་བ་ནི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལས་བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེམས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དྲི་མ་མེད་པས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ནུས་པས་ན་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ།

ལྷང་དང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་།།
དེ་བཞིན་རོ་སྨྱང་བྱིང་དང་རྒོད།།
ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པ་དང་།།
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ངར་འཛིན་དང་།།
ཚུང་ངུའི་སེམས་ནི་གཡེང་བ་སྟེ།།
བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ།།

ལྷང་དང་ཡུལ་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མི་གཡེང་བའི་ཞི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པའོ། །གཡེང་བ་རྣམ་པ་དྲུག་པོ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཡེང་བ་མིག་ཤེས་སོགས་ཚོགས་ལྔ་སྟེ། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལྡང་བ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཡིད་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བའམ་འཇུག

པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱང་བ་དང་། བྱིང་རྒོད་དང་། མཚན་མའི་གཡེང་བ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡི་བསམ་པས་མཚན་མར་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་ངར་འཛིན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱིས་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའམ། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གཡེང་བ་ནི་ཐེག་པ་ཆུང་ངུའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བ་ཐེག་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ནི་དེ་ལྟར་གཡེང་བ་དྲུག་སྟེ། དེ་དྲུག་པོ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པའི་ཡོངས་གཅོད་མི་གཡེངས་པའི་ཞི་གནས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། ནང་དུ་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཙམ་ལ་འདག་གྲོལ་དུ་འཛིན་པ་སོགས་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། ངར་འཛིན་དང་བཅས་པ་བྱི་རོལ་པའི་བསམ་གཏན་ལྟ་བུ་དང་། དེར་མ་ཟད

དམན་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྒོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡིད་བྱེད་དང་ཡང་བྲལ་བས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཞི་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཡྀིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་།།
མི་འགྱོ་བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས།།
མ་དག་དག་དང་གློ་བུར་དང་།།
=མི་སྡང་པ་(1)དང་ཁེངས་པ་མེད།།

ཡི་གེ་དོན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷག་མཐོང་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་ན། ཡི་གེ་དང་དོན་དང་ཡིད་

(1) པེ་ཅིན་པར་མ། ཤོག་གྲངས། ༤༧ ཁ ༤ དང་། སྣར་ཐང་པར་མ། ཤོག་གྲངས། ༡༣-༣ ལ་༼མི་དངང་བ།༽ཞེས་སྣང་། འོན་ཀྱང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འདིའི་འགྲེལ་པར། ༼མི་སྡང་བ་དང་ཁེངས་པ་མེད།༽ ཅེས་གསལ་ལོ།།

བྱེད་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་ཏེ་དེ་གཉིས་དང་། དག་མ་དག་དག་དང་། གློ་བུར་བ་དང་། མི་སྲུངས་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། དང་པོ་མདོར་བསྟན་དང་མཚུངས་པར་བཅུ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དག་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་

བྱུར་བར་ཞེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤྱངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། རྣམ་བྱང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷུག་པས་ང་རྒྱལ་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །དང་པོ།

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་འདྲིས་ཕྱིར་དང་། །
མ་འབྲེལ་ཕྱིར་དང་མ་འདྲིས་ཕྱིར། །
དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་སྟེ། །
དེ་ནི་ཡི་གེ་མ་ལོག་པའོ། །

འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་དག་ནི་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་གཅིག་ལ་གཅིག་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་གེ་ལས་བཞག་པའི་བརྡ་དེ་ལ་དོན་གང་གི་བརྡ་ཡིན་པར་བློ་ལ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་དོན་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཀ་སྔོན་དང་། བ་རྗེས་སུ་བྱས་ཏེ་འབྲེལ་བར་བརྗོད་ཚེ་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱི། བ་སྔོན་

དང་ཀ་རྗེས་སུ་བྱས་པའམ། འབྲེལ་བ་མེད་པར་སོ་སོར་ཕྲལ་ཏེ་བརྗོད་ན་དོན་དེ་གོ་མི་ནུས་ལ། དེར་མ་ཟད་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་བརྡ་དེ་གདུང་འདེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོའི་བརྡ་ཡིན་པར་སྔར་ནས་འདྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་བརྡ་དེས་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་གཞན་པའི་མིས་དེ་ལྟར་མི་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདྲིས་འབྲེལ་གཉིས་ལས་བརྡ་དེ་དོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མ་འདྲིས་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་དོན་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྡ་ལས་དོན་གོ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱེས་བུའི་རྟོག་པས་འབྲེལ་བ་གསར་དུ་བྱས་ཤིང་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཡིན་གྱི། མིང་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་ལས་དོན་རྟོགས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་དོན་དུ་སྒྲས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་བྲལ་བའི་རྟོག་པ་སྐྱེའོ།།

གཉིས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཀུན་བརྟགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།

གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི།།
དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ནི་དོན་ལ་མ་ལོག་པ།།
ཡོད་དང་མེད་པ་རྣམ་པར་སྤངས།།

གཉིས་སུ་སྣང་བར་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བར་གྱུར་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཉིས་སུ་མ་གྲུབ་པས་ཡོད་པའི་མཐའ་སྤངས་ལ་སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པས་མེད་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དོན་ནམ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལས་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ།།

གསུམ་པ་གཉིས་སྣང་གི་རྒྱུ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།

རྟོག་པ་དེ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡི།།

རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་ནི། །
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་ལོག་པ། །
གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ལ་ལོ། །

རྟོག་པ་དེ་ཡིས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་དེ་ཡིས་བསྒོས་པ་ཡི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིད་བྱེད་དེའི་གནས་གང་ཡིན་པ་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་བྱེད་དམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཙམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའོ། །དེ་ལ་དེའི་གནས་སམ་གཞི་གང་ཞེ་ན། གཉིས་སུ་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་རྒྱུར་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་གཞི་ལ་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཆ་ནས་བག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཀུན་གཞི་དང་། དེའི་མཐུས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་གཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་པའོ། །

བཞི་པ་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།

དོན་གྱིས་མེད་དང་ཡོད་པ་སྟེ།།
སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་བཞིན་དུ་འདོད།།
དེ་ནི་མི་འགྲོ་མ་ལོག་སྟེ།།
ཡོད་དང་མེད་པ་མི་འགྲོ་ཕྱིར།།

དོན་གྱིས་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་དོན་རང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། སྣང་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་ན་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་ནི་མི་འགྲོ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་གིས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བའམ་མི་འགྲོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ལྔ་པ་ཡོངས་གྲུབ་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བའི་རང་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་ཕྱིར།།

ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ།།
རང་གི་མཚན་ཉིད་མ་ལོག་པའོ།།
དོན་དམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལའོ།།

རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་གྱིས་རང་མཚན་ལ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་སྟེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་མེད་ཅིང་། རྣམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་སུ་སྣང་བ་གང་ཇི་སྙེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་རང་མཚན་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ། དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་ཀ་བ་དང་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ཞེས་སོ་སོའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་ལ་

བརྗོད་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་རང་མཚན་དུ་བརྗོད་པའོ།།

དྲུག་པ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་ལས་ཆོས་ཀུན་མི་འདའ་བར་ཤེས་པ་ཆོས་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར།།
འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་དེར།།
དེ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གཉིས་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལས་ནི་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལྟར་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ཙམ་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ལ། དེར་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

བདུན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་དགེ་མི་དགེ་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད།།
མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས།།
དེ་ནི་མ་དག་རྣམ་དག་སྟེ།།
དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པའོ།།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་དང་དག་མ་དག་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་དོན་གཞན་དང་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི། རང་གི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེའང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དོན་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ།།

བརྒྱད་པ་རང་བཞིན་དག་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་དག་མ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ཡང་གློ་བུར་བར་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས།།

རྣམ་པར་དག་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན།།
གཉིས་ནི་གློ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ།།
དེ་ཡང་དེ་ལ་མ་ལོག་པའོ།།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་གནས་ལུགས་གཉུག་མའི་དོན་ནོ། །སྣང་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་དག་པ་གཉིས་ནི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་ངོར་གློ་བུར་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་གློ་བུར་བ་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

རྩ་བའི་ས་བཅད་དགུ་པ་གདོད་ནས་དག་པས་ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་སྤངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་བཅུ་པ་ཉམས་བྱུང་འཕེལ་བ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ལྷག་པས་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ།

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མེད།།
མེད་ཕྱིར་དེ་བས་སྐྲག་དང་ང་།།

མེད་དེ་དེ་འདིར་མ་ལོག་པའོ།།

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་དང་ནི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་བཅིངས་པ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དེ་བས་ན། འདི་ལྟར་ཆགས་སོགས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་སྒྲག་པ་དང་། དད་སོགས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་འཕེལ་བས་ང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་མེད་དེ། སྒྲག་པར་བྱ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པའི་གཞི་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྤངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཁེངས་པ་མེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དེ་བཅུའི་སྒོམ་མམ་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་དེ་དག་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུར་བཞག་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐང་བ་ནི།

གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འཁྲུལ།།
མ་འཁྲུལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་།།
འཁྲུལ་དང་མ་འཁྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད།།
དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཐ་མ་འོ།།
ཡོད་མེད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་དང་།།
གནས་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད།།
མི་རྟོག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས།།
རྟག་པར་འོད་གསལ་ཉིད་དང་ནི།།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དང་།།
དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད།།
འགྲིབ་པ་མེད་དང་ལྷག་མེད་པ།།
རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་བཅུ་ཞེས་བྱ།།

གང་ལ་གང་ཞིག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་འམ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་པོ་འདི་ལ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། ལན་ཏེ་རྣམ་གྲངས་བཞིས་བསྟན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་པའམ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་ལ། གང་གི་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་གང་གིས་མི་རྟོག་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་རང་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་དང་། གང་ལ་མི་རྟོག་པ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྤྱི་མཚན་ལ་མ་ལོག་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྷའི་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་བརྒྱལ་བ་དང་ལན་ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་བསྟན་པའི་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གམ། མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་མེད་ན་ཅི་ལྟར་དམིགས། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པར་མི་རུང་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དུ་མས་སེམས་ཅན་དཔག་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་

བསམ་ན་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་སྡུང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་ལས་བརྩམ་སྟེ་འབྱུང་བས་འདི་ནི་བརྒྱལ་བར་བྱ་བའི་གནས་ལྟ་བུའོ།།

དེའི་ལན་ནི་བཞི་སྟེ། གཟུང་འཛིན་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་སྣང་བའི་ལན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ན་སྤྱར་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་པར་མི་འཐད་པའི་བརྒྱལ་ལན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱིས་སྒྲིབ་ཡོད་མེད་ལས་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྔར་མ་དག་པ་ཕྱིས་དག་ཏུ་རུང་ཀྱང་དག་པ་སླར་མི་ལྡོག་ཅིང་འགྲིབ་པ་ཡོད་པས་ན་འཁོར་བ་རྒྱུན་འཆད་ཅིང་སྡུང་འདས་འཕེལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་བརྒྱལ་ལན་འགྲིབ་མེད་དང་ཁེངས་མེད་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀུན་བྱུང་ལ་ཚད་མ་མཆིས་པས་ན་འདི་ལ་འགྲིབ་ཏུ་མི་མངོན་ཏེ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་དམིགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བརྟགས་གཞན་

དབང་ཞེས་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་དང་པོ་ཡོད་མེད་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྒྲུར་ཚུལ་ནི། འདྲིས་འབྲེལ་དག་ལས་ཡི་གེ་དོན་ཡོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཤེས་པས། སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའམ། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཉིད་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཅེས་པའི་མིང་གིས་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་ཡང་བཤད་དོ།།

གང་ལྟར་ཡང་རྟུང་གནས་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པས་ན། ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེས་

ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་གནད་མཐུན་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ་དོན་ལ་མ་ལོག་པ་ནི་གནས་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའོ། །གནས་སམ་ཡིད་བྱེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་གཞན་དབང་སྐྱེ་སྣང་བའི་གཞིའམ་རྒྱུ་ཡིན་པས་གནས་ཡིན་ལ། སྣང་ཟིན་ནམ་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བཏགས་པའོ། །ཡང་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གཅིག་ལྟར་ན། གང་ལ་གང་ཞིག་གང་ལས་འགྲུལ། །མ་འགྲུལ་གང་ཞིག་གང་ལ་དང་། །འགྲུལ་དང་མ་འགྲུལ་འབྲས་བུ་ཉིད། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ཐ་མ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གང་ལ་འགྲུལ་ན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཅན། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལ་འགྲུལ། གང་ཞིག་འགྲུལ་པའི་ངོ་བོ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉིད་དོ། །རྒྱུའམ་གནས་གང་ལས་འགྲུལ་ན་རྟོག་པས་བསྒོས་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །མ་འགྲུལ་པའི་ངོ་བོ

གང་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། དོན་གྱིས་མེད་ཀྱང་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་དང་། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་མ་འབྲེལ་བའི་ངོ་བོའམ་ཡུལ་ཅན་ནོ། །གང་ལ་མ་འབྲེལ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའམ། སྤྱི་མཚན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་ལའོ། །འབྲེལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཀུན་ཉོན་དང་། མ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་པའམ་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དེ། དེ་དག་ནི་ཀུན་བྱང་བསྟན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྔ་མ་ཐ་སྙད་དང་། ཕྱི་མ་དོན་དམ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ།།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་བྱང་གཉིས་ཀའི་མཐའ་སྤྱང་འདས་ཏེ། དེ་ཡང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པས་ན། དོན་གྱིས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཡང་ཁ་ཅིག

གིས་འཁོར་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་ཉོན་གྱི་མཐའམ་དང་། སྐྱང་འདས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་ལྷག་པ་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་བྱང་གི་ཐ་མ་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འཁོར་འདས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་མཐའ་རྗོགས་པའི་ཚད་དང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བསལ་བཞག་མེད་པར་མཐར་ཕྱིན་པར་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་གནས་འདི་དག་ལ་འཆད་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཐོབ་ཀྱང་རེ་ཞིག་སློབ་དཔོན་བློ་བརྟན་གྱི་གཞུང་བཞིན་གསལ་བར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོན་བཅུ་པོ་དེས་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བཅུ་པོ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་བཅུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། གོང་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གནས་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར

མི་རྟོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་རྟོག་གེའི་རིག་པས་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེའི་ཚིག་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་མཐའ་གཉིས་སྤང་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ། བདུན་ཚན་དང་པོ་དང་། བདུན་ཚན་གཉིས་པའོ། །དང་པོ།

ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་།།
མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་གཉི་ག་དང་།།
གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་།།
སྐུར་འདེབས་མཐའ་རྣམ་གཉིས་གཉིས་དང་།།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ།།
རྟག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་།།
གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས།།

རྣམ་པར་བྱང་ལ་གཉིས་དང་གསུམ།།

ཐ་དད་པ་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ཚུལ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཐའ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་བདག་དང་ཐ་དད་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་འཛིན་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་མེད་པ་ནས་ཤེད་བུ་མེད་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་གདགས་པ་ལས་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་བཏགས་དོན་ཡང་མེད་ཅིང་། དེས་ན་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་འཛིན་པ་མུ་སྟེགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་དང་། གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདོད་པའི་མཐའ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པར་ཡང་མི་རྟོག་མི་རྟག

པར་ཡང་མི་རྟོག་པ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་བསྒོམ་པ་སྟེ། མདོ་ལས།

གཟུགས་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་སྣང་ཙམ་དུ་མེད་པར་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་སེམས་སོགས་ཆོས་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་ཆོས་མེད་པར་སྐུར་འདེབས་གཉིས་སོ།།

དེ་ལ་གང་ཟག་ལ་སྒྲོ་སྐུར་དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་བདག་དང་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་སོགས་ཆོས་ལ་སྒྲོ་སྐུར་སྤོང་བ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་གང་ལ་སེམས་མེད་པ་དང་སེམས་པ་མེད་པ་དང་། ཡིད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མི་དགེ་བ་དང་ཀུན་ཉོན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དགེ་བ་དང་རྣམ་བྱང་ལ་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་མཐའ་དེ་དག་སྤོང་

བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། གང་མཐའ་དེ་གཉིས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་མི་བརྗོད་མི་སྨྲ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཆོས་དང་གང་ཟག་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་གནས་པར་འདུ་ཤེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་དང་གང་ཟག་མེད་པའམ་རྒྱུན་ཆད་དེ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བར་འདུ་ཤེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་མེད་པའི་དབུས་སུ་བསྟེན་པ་གང་ཡིན་པའོ།།

ཡང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་སུ་སྦྱོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་ཀུན་ཉོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པ་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་འགགས་པའི་རྣམ་བྱང་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དེ་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། རིག་དང་མ་རིག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་དུག་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་སློབ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་དུ་ཤེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཉེན་པོར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་བར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་སྲིད་པའི་རྒྱུན་ཧེ་རིམ་པ་ལྟར་འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་བར་སྲིད་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ། འབྱུང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་བྲལ་བ་ནི་རྣམ་བྱང་སྟེ་དེ་ལའང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་།

མདོར་བསྡུ་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པའམ། རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པའོ། །སྣམ་དུ་ཞེན་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱ་དེ་དག་བསལ་ལོ་སྣམ་དུ་ཞེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། གང་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་དང་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གདོད་ནས་མཐའ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེས་སྟོང་པར་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ནས་མཐའ་ཀུན་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བདུན་ཚན་ཕྱི་མ་ལ། མདོར་བསྟན་། རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ།

དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད།།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེར་མ་ཟད་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལས། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་འདོད་དོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་དང་།།
ཞི་བྱེད་སྐྲག་བྱ་དེ་ལ་འཇིགས།།
གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཡང་དག་ཉིད།།
ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན།།
སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་པའི་དུས།།
དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ།།

དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྣམ་རྟོག་གི་མཐའ་གཉིས་ཟུང་དུ་སྦྱར་བ་བདུན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

ཡང་མཐའ་ཡིན་པས་མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ཟག་རྣམ་པར་གཞིག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་སྟོང་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བར་བྱ་བ་སྤང་བྱ་དང་། ཞི་བར་བྱེད་པ་གཉེན་པོ་ལ་དེ་དང་དེར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་ལ་ལ་ནམ་མཁས་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་ངུས་ཏེ་ནམ་མཁའ་འདི་སོལ་ཞེས་ཟེར་ན། འོད་སྲུང་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། ནམ་མཁའ་འདི་བསལ་བར་ནུས་སམ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།།

སྡུག་བསྔལ་གྱི་འབྱུང་གནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ལ་སྐྲག་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། མཐའ་དེ་དག་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི། འོད་སྲུང་

དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། རི་མོ་མཁན་ཞིག་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གདོན་སྲིན་གྱི་གཟུགས་འཇིགས་འཇིགས་ལྟ་ཞིག་བྲིས་ནས། དེས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ་ཁ་སྦུབ་ཏུ་འགྱེལ་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་སྤྲུལ་པའི་འཁོར་བ་དང་དེ་ལ་སྐྲག་པའང་བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མཐའ་དེ་གཉིས་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ།།

དཔེ་སྣ་མ་ནམ་མཁའི་དཔེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་ནས། ཆོས་རྣམས་སྤང་བྱ་དང་སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་བུར་བསམ་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བཤིག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་དེ་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ནམ་མཁའ་བསལ་བར་མི་ནུས་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡེ་ནས་རྗེས་སུ་སོང་བར་བསྟན་པའོ།།

དཔེ་ཕྱི་མ་རི་མོ་མཁན་གྱི་དཔེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འཁོར་བར་ཡུན་རིང་དུ་བཞུགས་པ་ལ་མི་སྐྱོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །འདི་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འཆད་ཚུལ་བློ་བརྟན་འགྲེལ་པ་ན་སྣང་ངོ་།།

གཟུགས་སོགས་ལ་གཟུང་བ་དང་། མིག་སོགས་ལ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་ནི་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱེད་པའི་མི་ཞིག་གིས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་དེས་སྒྱུ་མ་བྱེད་པ་ཉིད་ཟོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་གཉིས་གཅིག་མ་གྲུབ་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་གྲུབ་པས་དོན་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མ་གྲུབ་པ་དཔེ་དེས་བསྟན་ཏོ།།

ཟག་མེད་ལ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ལ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་པ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་སྤོང་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་གཉིས་རླུང་

གིས་བྲྣད་པ་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་ཤིང་དེ་གཉིས་ཚིག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཇི་ལྟར་མེའི་རང་བཞིན་མིན་པའི་ཤིང་ལས་མི་བྱུང་ལ། དེས་ཤིང་དེ་ཉིད་བསྲེགས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མིན་པའམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཤིང་ལྟ་བུ་ལས། ཡང་དག་པ་ཟག་མེད་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་འབྱུང་ལ། མེ་དེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཉིད་འཚིག་པ་ལྟར་འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་དང་ལོག་པ་ཞེས་རིས་སུ་མ་ཆད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ།།

གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་འཛིན་པའམ། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་ངོ་སྙམ་དུ་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྤོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་མི་ནུས་པའམ། བྱེད་པ་མིན་པར་རྟོག་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་སེལ་བྱེད་དབུ་མའི་

ལམ་ནི་འོད་སྲུང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མར་མེ་བྱུང་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་། འོད་སྲུང་མར་མེ་དེ་འདི་ལྟར་བདག་གིས་མུན་པ་མུན་ནག་གང་དག་བསལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱང་། མར་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་མུན་པ་མུན་ནག་མེད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད་དེ། མར་མེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་མུན་པ་སེལ་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ།།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་སྤོང་དཀའ་ཞིང་ཚན་ཆེ་བས་ན་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ་སྙམ་དུ་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱེས་ཀྱང་སྤང་བྱ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགག་མི་ནུས་པས་སྤོང་གཉེན་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའམ། མཉམ་པའི་དུས་ཅན་དུ་འགྱུར་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྤོར་བྱེད་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པ་ནི། འོད་སྲུང་

འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཁྱིམ་སམ། ཁང་བའམ། ཁང་ཐྲན་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་འདས་པར་སྲུས་ཀྱང་མར་མེ་མ་བྱུས་པ་དེར་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་མར་མེ་དེ་བྱུས་ན། འོད་སྣང་འདི་ཅི་སྙམ་དུ་སེམས། མུན་པ་མུན་ནག་དེ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་བདག་ནི་འདི་ནས་མི་འགྲོའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སྣང་བ་སྐྱེས་ན་མུན་པ་ངེས་པར་འགག་པ་དང་། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པར་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མུན་པ་ཡུན་ཅི་རིང་ཡང་དེར་མར་མེ་སྦྱར་བ་མི་སྲིད་པ་མིན་པའི་དཔེ་དེའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དེ་དག་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཟུང་རེ་སྦྱར་བ་བདུན་ཚན་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གང་ཞིག་སྒྲོ་སྐུར་གང་རུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བས་ན་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ལ། མཐའ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཇུག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་

མཐའ་གཉིས་སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གོང་གི་ས་བཅད་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་དྲུག་པ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ།

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་མེད་ནི།།
ས་བཅུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།།

ཁྱད་པར་ཅན་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ནི་ས་བཅུ་པོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ས་དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་ཤས་ཆེར་སྒྲུབ་པ་དང་། གཉིས་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ལམ་སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ད་ནི་གཉིས་པ་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི།

རྣམ་པར་≡གཞག(1)དང་དེ་བཞིན་དབྱིངས།།
སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་དང་འཛིན་པ་དང་།།
ངེས་པར་འཛིན་དང་རབ་ཏུ་འཛིན།།
རབ་ཏུ་རྟོགས་དང་རབ་རྒྱས་དང་།།
རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣལ་འདུག་དང་།།
ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད།།

རྣམ་པར་བཞག་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་

(1) པེ་ཅིན་དང་སྣར་ཐང་པར་མ་རྣམས་སུ༼རྣམ་པར་བཞག༽གསལ་ལོ།།

གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།།

དེ་ཡང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་དང་ལམ་དང་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་གང་དག་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཇི་སྙེད་པའི་གནས་ལ་མ་ནོར་བར་དམིགས་པ་དང་། གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་དང་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའོ། །བསྒྲུབ་བྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་འདུ་བས་ན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པས་ན་ཕར་ཕྱིན་དེ་དག་ཀུང་འཁོར་གསུམ་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྒྲུབ

པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་དག་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ།།

ཚུལ་བཞི་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་སྦྱིན་སོགས་ལ་དམིགས་པ་ནི་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལ་དམིགས་ཤིང་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ངེས་པར་འཛིན་པའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་དམིགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་། ས་དང་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་ས་

རྨུག་པོ་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བདུན་པ་དེ་ཉིད་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་སྲིད་ཞིའི་ཆོས་ལ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་འབད་རྩོལ་དང་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་རྣལ་དུ་འདུག་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་དགུ་པ་བཅུ་པ་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། ཕྲིན་ལས་ཕུལ་བྱུང་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་བྱུང་གསུམ་འབྱུང་བའི་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་སྟེ། ས་དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་ཕྲིན་ལས་ལ་དབང་བ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཕྲིན་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམིགས་པར་འདོད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་

དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་གཟིགས་པའམ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གསུམ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི།

མ་ཚང་མེད་དང་མི་སྤོང་དང་།།
མི་གཡེང་བ་དང་རབ་རྫོགས་དང་།།
ཡང་དག་སྐྱེད་དང་འཕེལ་བ་དང་།།
ལས་སུ་རུང་དང་མི་གནས་དང་།།
སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་དེ།།
རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ཡང་དག་འགྲུབ།།

མ་ཚང་མེད་དང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཞུགས་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཉན་རང་གི་ཐོབ་བྱ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འགྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཅུས་བསྟན་ཏེ།

དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཅུར་

གསུངས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་པ་དང་། སད་པའི་རྐྱེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བསམ་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པ་དང་། སྐྱོན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་འཕགས་པའི་སར་ཚུད་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་ནི་གཙོ་བོར་དག་སས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།།

མཐར་འབྲས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ནས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་དུ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་སྟེ། གཟུགས་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའོ། །ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་ཡང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པའི་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ནི་རིགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དང་པོའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ཡོངས་སུ་མི་སྤོང་བ་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཡེང་བ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རབ་ཏུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་དང་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེན་

མེད་པར་འཇུག་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡུན་རིང་པོར་འཕེལ་བས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཁ་ནང་བལྟས་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་ཏེ་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་ལུང་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ཉིད་དང་། བླ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེའི་ཚུལ་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་

པ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། གཞུང་འདི་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྨོས་པའོ། །དང་པོ།

དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ།།
རྟོགས་པར་དཀའ་དང་སྙིང་པོའི་དོན།།
དོན་ཆེན་དེ་བཞིན་ཀུན་གྱི་དོན།།
དོན་མེད་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་འོ།།

དབུས་རྣམ་འབྱེད་པའི་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པས་ན། དབུས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སམ། དབུས་དང་མཐའམ་འབྱེས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་རྟོག་གེའི་བློས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དང་། ཐེས་ཀྱི་གྲོལ་བས་མི་

ཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ནམ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པོའི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་མཐའ་དག་པ་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དོན་མེད་པ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྟ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་བསྟན་བཅོས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ།།

ལེའུའི་མཚན་ནི།

བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལས།
ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུར་བཅད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལྔ་པའོ།།

བསྟན་བཅོས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ལེའུའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དེའི་མཛད་བྱང་དང་འགྱུར་བྱང་སྨོས་པ།

མཛད་བྱང་ནི། བསྟན་བཅོས་དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པས་མཛད་པ་

རྫོགས་སོ། །ཞེས་དང་།

འགྱུར་བྱང་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཛི་ན་མི་ཏྲ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །ཞེས་སོ།། །།

སླར་ཡང་སྨྲས་པ།

མཐར་འཛིན་ལྟ་བ་ངན་པའི་གཡང་ས་ལས།།
བདེ་བར་སྒྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་དབུ་མའི་ལམ།།
རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་འཇུག་པའི་སྒོ།།
རྒྱལ་ཚབ་སེམས་དཔའ་མཆོག་དེས་ལེགས་པར་བསྟན།།

སྣ་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རིན་ཆེན་གཏེར།།
གང་དུ་ཆུད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད།།
གསལ་བར་སྟོན་པ་ལེགས་བཤད་འོད་ཕྲེང་འདིས།།
འགྲོ་ཀུན་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པས་ཚིམ་བྱེད་ཤོག །

ཆོས་སྤྱི་འདྲེས་མཚོན་འཛམ་གླིང་ཐ་གྲུ་ཀུན།།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བས་ཁྱབ་གྱུར་ཏེ།།
བཤད་སྒྲུབ་པདྨའི་དགའ་ཚལ་རབ་རྒྱས་ཤིང་།།
མི་ཉམས་སྲིད་མཐའི་བར་དུ་གནས་གྱུར་ཅིག །

བདག་ཀྱང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་།།
མཁའ་ཁྱབ་ཡིད་ཅན་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་འགོད།།
བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་དཔལ་ཡོན་གོང་དུ་འཕེལ།།
འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་གནས་ཐོབ་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ནི་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ལ་གནས་ཤིང་སྐུ་ཚེ་ཧྲིལ་པོར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བཙུགས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱིས་ས་གསུམ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དཔལ་སྐྱེར་བ་ཀཿཐོག་པ་ལྷུམ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་པདྨ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྷ་རེག་དང་། རིན་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐྱེས་དང་

བཅས་བཀའ་ཡིས་བསྐུལ་མ་གནང་བ་སྙིང་ལ་འཆང་ནའང་། རེ་ཞིག་དེ་གར་ལུས་པ། སླད་ནས་ཀཿཐོག་པ་སི་ཏུ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རིན་པོ་ཆེར་བྱམས་ཆོས་སྐོར་ཕུལ་བའི་སྐབས་ཤོག་སྣག་སོགས་མཐུན་པའི་རྐྱེན་སྦྱར་བ་ལས། མདོ་ཁམས་འདི་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འཕགས་ཡུལ་མ་ག་དྷ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་ཀཿཐོག་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོར་མི་ཕམ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་རབ་ཆེས་རྒྱལ་བ་ཤིང་རྟ་ལོའི་ཁྲུམས་སྟོད་ཟླ་བའི་ཚེས་ཉེར་གསུམ་ལ་དབུ་བརྩམ་སྟེ་བཤད་པ་བྱེད་པའི་ཐུན་གསེང་རྣམས་སུ་ཙུང་ཟད་རེ་བྲིས་ཤིང་། ཟླ་བ་དེའི་ཕྱི་མའི་ཚེས་ལྔ་གཟའ་སྐར་དགེ་བའི་སྤུ་ཆར་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས། སྐུལ་བ་པོ་སོགས་བདག་གི་བླ་མ་ཞི་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཡོངས་སུ་འབྱེད་པ་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་དཔལ་དམ་པ་སྨིན་པར་གྱུར་ཅིག སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

བར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དཔལ་འབབས་ཀླུང་། །ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །ཅེས་པ་འདིའང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུག་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་གླ་གློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉི་མའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ནས་རྟུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་འཚེ་བྲ་བྲུའི་སྤྲོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྐྱོ་ཀུན་ནས་ལྡ་བདོ་བའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཆོ་ལྟར་བརྗོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྦར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཐུབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན། རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་སྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་དགེ་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། །།

རང་རིག་ཡེ་ཤེས་འཕོ་འགྱུར་མེད་ཀློང་ནས། །འགག་མེད་ཐུགས་རྗེའི་རྩལ་ལས་སྙིང་རྗེའི་སྐུར། །གང་འདུལ་གདུལ་བྱའི་རོལ་གར་དུ་འཆར་

བའི། །ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱ་གསུམ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དགོངས། །འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་བྲེ་བའི་གཞུང་གི་མཛོད། །མི་ཉམས་འཕེལ་ཕྱིར་འཕྲུལ་པར་གསར་སྐྲུན་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་སྤེལ་བའི་དགེ་བ་འདིས། །རྒྱལ་བསྟན་དམ་ཆོས་ལུང་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྡེ། །སྡོམ་གསུམ་འཛིན་པས་ས་ཆེན་ཡོངས་གང་སྟེ། །འབྲུལ་རྟོག་ཞགས་པས་བཅིངས་པའི་མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ། །གཉིས་འཛིན་དྲ་བའི་ཚོགས་ལས་རབ་གྲོལ་ནས། །ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་གནས་ལུགས་མངོན་གྱུར་ཏེ། །གདོད་མའི་གཞི་ཡི་གོ་འཕང་མངོན་གྱུར་ཤོག །ཅེས་པའང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བསྒྲུལ་བའི་ངོར་དཔལ་སྤྲུལ་པདྨ་ནོར་བུས་སྨོན་པའོ།།